

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI **BARTOLOMEJ**

ROČNÍK XXX.

ČÍSLO 2

FEBRUÁR 2022

Hudba

Výsledky sčítania ľudu - Dobrá novina - Dve percentá - Dobrá gitara
Pieseň piesní - Púšťou - Žaltár - Fašiangová vtipparáda - Osemsmerovka

Milan Číž vyrába v Prievidzi výnimočné gitary na mieru, čítajte na str. 12 - 13

Kúpte si banány

Asi pred troma rokmi sme v našom gréckokatolíckom letnom tábore mali dve super radostné animátorky. A ony prišli s tým, že poznajú extra návykovú pesničku a zaspievali ju aj s malou choreografiou: „*Kúpte si, kúpte si, kúpte si banány. Dobré sú, sladké sú. Lá lala la la lá ...*“ Nám neznalým tej pesničky ju zopárkrát pustili na mobile z internetu, aby sme sa sami presvedčili. A ozaj, potom bol problém nespievať si ju. Je to taká uletená ľahká pieseň a asi práve preto je taká lepkavá.

Stalo sa to aj vám? Možno aj vy máte nejakú hudobnú skladbu, ktorá vás chytila a nevedeli ste ju dostať z hlavy. Hudba - melódia nás vie niekedy úplne opantať. Spomenutý príklad je úsmevný a v detskom tábore bol celkom osviežujúcim prvkom aj pre deti.

No sú tu aj pesničky, ktoré nepôsobia osviežujúco, nie sú radostné, a aj napriek tomu sa nám dostali do hlavy. Ich rytmus je uponáhľaný, melódia pochmúrna, priam depresívna, slová hrubé. A my si ich stále spievame dookola a využívame každú príležitosť, aby sme ich mohli prespievať ľuďom, s ktorými sa stretáme.

Že vy si pred inými ľuďmi nespievate? Skúste si spomenúť na nejaký váš nedávny rozhovor s niekým. Akou hudbou vášho srdca ste vášho poslucháča ohromili? Aký bol rytmus vašej reči - uponáhľaný alebo pokojný? Aká bola melódia - radostná alebo depresívna? Aké boli slová vašej piesne - politikárčenie, posudzovanie, šomranie, alebo to bolo o niečom krásnom? Naše „piesne“ sú obrazom toho, aká hudba hrá v našom srdci - myslí; sú obrazom toho, čo my sami počúvame. Preladíme na inú muziku, preladíme na Božiu melódiu a nechajme sa ňou opantať, aby sme ju potom mohli ďalej autenticky šíriť. Tá nebeská hudba prinesie radosť nielen nám, ale aj našim poslucháčom.

Jozef Durkot, gréckokatolícky farár

(Pesničku Kúpte si banány spomínanú v úvode nahral Orchester Braňa Hronca v roku 1978.)

Štatistický úrad zverejnil údaje o náboženskom vyznaní

V januári 2022 Štatistický úrad SR zverejnil okrem iných údajov zo Sčítania obyvateľov domov a bytov 2021 aj podrobné dáta o náboženskom vyznaní obyvateľov.

Najviac, až 55,8 % obyvateľov (3,04 milióna), si uviedlo rímskokatolícke náboženské vyznanie. Jeho podiel oproti roku 2011 však poklesol o vyše 6 percentuálnych bodov. Takmer 1,3 milióna obyvateľov, čo predstavuje 23,8 %, však uviedlo, že je bez náboženského vyznania - teda ide o druhú najpočetnejšiu skupinu. Z hľadiska početnosti potom nasleduje evanjelické s 5,3 % (287-tisíc), gréckokatolícke so 4 % (218-tisíc) a kalvínske vyznanie s 1,6 %. Všetky ostatné náboženské vyznania majú podiely menšie ako 1 %.

Z regionálneho hľadiska je Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike najpočetnejšou vo všetkých krajoch a zároveň má vo všetkých krajoch viac ako 50-percentný podiel, okrem Bratislavského a Košického kraja. V okrese Námestovo v ako jedinom deklarovalo príslušnosť k Rímskokatolíckej cirkvi v Slovenskej republike viac ako 90 % obyvateľov (92,4 %). Žiadna iná denominácia nedosiahla taký stupeň homogenity v žiadnom okrese.

Okres Prievidza patrí medzi skupinu okresov s najvyšším podielom obyvateľov

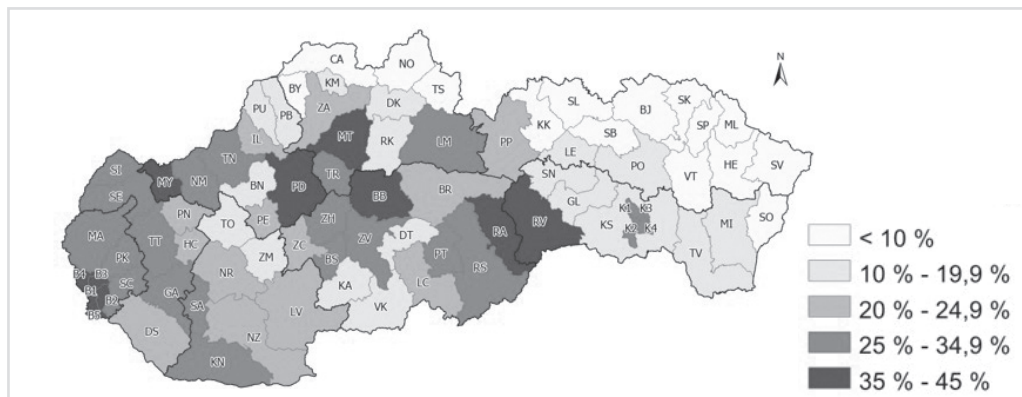
bez vyznania. V okrese je bez vyznania 36,14 % obyvateľov (47 594). Na mapke v prezentácii Štatistického úradu bol zvýraznený najtmavšou farbou, rovnako ako ostatné okresy, v ktorých bol percentuálny podiel obyvateľov bez vyznania najvyšší v rozmedzí od 35 % do 45 %. Na úrovni krajov je najvyšší podiel obyvateľstva bez vyznania v Bratislavskom kraji, takmer 40 %. V Trenčianskom kraji uviedlo, že je bez náboženského vyznania, 26,42 % obyvateľov (152 586).

Aj Prievidzi ubudlo rímskokatolíkov a pribudli obyvatelia bez vyznania

V meste Prievidza tiež došlo k poklesu počtu obyvateľov hlásiacich sa k rímskokatolíckemu náboženskému vyznaniu, ako aj k nárastu počtu tých, ktorí uviedli, že sú bez náboženského vyznania. Početnosť týchto dvoch skupín je v meste Prievidza takmer vyrovnaná.

Obyvateľov mesta Prievidza, ktorí uviedli rímskokatolícke náboženské vyznanie, je 42,6 % (19 159). Bez vyznania je 42,5 % obyvateľov mesta Prievidza (19 119).

Podiel obyvateľov bez náboženského vyznania na Slovensku podľa okresov k 1.1.2021

Evanjelické vierovyznanie uviedlo 1,6 % (742) obyvateľov Prievidze, gréckokatolícke 0,6 % (266).

V porovnaní s rokom 2011, keď podiel obyvateľov Prievidze hlásiacich sa k rímskokatolíckemu náboženskému vyznaniu dosahoval 51,7 %, poklesol ich percentuálny podiel o 9,1 %. Obyvateľov Prievidze bez vyznania je oproti roku 2011, kedy ich bolo v Prievidzi 27,4 %, viac o 15,1 %. Údaje zahŕňajú sumárne obyvateľov všetkých troch rímskokatolíckych farností na území mesta Prievidza (Prievidza - mesto, Prievidza - Zapotôčky a Prievidza - Veľká Lehôtka).

Predseda KBS: Ďakujeme všetkým, ktorí sa prihlásili k svojmu vierovyznaniu

„Ďakujeme všetkým, ktorí sa pri sčítaní prihlásili k svojmu vierovyznaniu. Vážime si to. Veriaci týmto spôsobom vyjadrujú svoju prítomnosť v spoločnosti, ktorú utvárajú v duchu hodnôt svojho vyznania. Práve náboženská viera mnohých motivuje, aby obetavo pôsobili v oblasti charity, zdravotníctva, školstva a v ďalších priestoroch - na zveladenie spoločného dobra,“ uviedol v reakcii na zverejnené dáta bratislavský arcibiskup metropolita a predseda KBS Mons. Stanislav Zvolenský.

„Konkrétne výsledky sčítania vnímame aj v kontexte okolností, ktoré ho sprevádzali, t.j. pandemickej situácie a nového, elektronického spôsobu získavania údajov. Z hľadiska záznamov, ktoré Cirkev vedie v matrikách pokrstených, môžeme konštatovať, že sme za ostatných desať rokov zaznamenali stabilný, dokonca mierne rastúci trend - tak v rímskokatolíckom, ako aj v gréckokatolíckom obrade. Jediný rok, v ktorom počet katolíckych krstov výraznejšie poklesol, bol práve rok 2020, poznačený výraznými pandemickými obmedzeniami,“ uviedol arcibiskup.

Podľa matričných záznamov farností za uplynulých desať rokov až dve tretiny detí, ktoré sa rodia na Slovensku, sú následne pokrstené. *„Čo sa týka vyššieho počtu ľudí, ktorí vyplnili kolónku ‚bez vyznania‘, iste to odráža sekularizáciu spoločnosti. Pre veriacich je to v každom prípade motivácia intenzívnejšie evanjelizovať, aktívne žiť svoju vieru,“* dodal Zvolenský.

Spracoval: Alojz Vlčko

V texte boli použité informácie z tlačových správ ŠÚ SR a TK KBS.

Prehľad vierovyznaní obyvateľov Prievidze (zdroj: ŠÚ, SODB, Denník N)

	2021	v %	2011	v %	zmena
rímskokatolíci	19159	42,56 %	25314	51,7 %	↘
bez vyznania	19119	42,47 %	13435	27,4 %	↗
evanjelici	742	1,65 %	875	1,8 %	↘
gréckokatolíci	266	0,59 %	169	0,3 %	↗
Jehovovi svedkovia	191	0,42 %	221	0,5 %	↘
reformovaní	63	0,14 %	62	0,1 %	↗
pravoslávni	74	0,16 %	69	0,1 %	↗

Madagaskarský zápisník

Madagaskar, ostrovný štát ležiaci pri juhovýchodnom pobreží Afriky, je jednou z najchudobnejších krajín sveta. Pandémia covidu-19 tento problém ešte zhoršila a mala zničujúci vplyv na príjmy domácností a prístup k jedlu. Akútnou podvýživou trpí na Madagaskare pol milióna detí. Celá krajina je na pokraji hladomoru.

Kňaz Jaroslav Jasso je misionárom na Madagaskare od októbra minulého roku. Predtým pôsobil vyše 5 rokov na misii v Hondurase. Využíva facebook, aby sa podelil o svoje pôsobenie na misii. Sledovaním videí v jeho „Madagaskarskom zápisníku“ sa môžeme zoznámiť s touto krajinou a ľuďmi, ktorí tu žijú.

Veľká chudoba

Počas pár mesiacov na Madagaskare videl neuveriteľnú chudobu, najmä na juhu krajiny. Je veľmi smutný pohľad na ľudí, ktorí sa prehrabávajú na smetisku a hľadajú nejaký zdroj obživy. Takáto je, žiaľ, stále realita na Madagaskare.

Počas Vianoc realizovali projekt „Dar ryže“ a vďaka štedrej pomoci dobrodincov mohli zakúpiť 20 ton ryže a rozdať ju mnohým chudobným a ťažko skúšaným ľuďom ako vianočný dar. Misionári tu pôsobia už viac rokov, stavajú školy, sadia stromy kde bola predtým pustatina, stavajú domy pre chudobných, venujú sa deťom, ktoré predtým žili na skládkach odpadu, budujú cesty, mosty, atď.

Ako pomôcť

Opýtali sme sa otca Jaroslava, ako by sme mohli pomôcť, a tu je jeho odpoveď: „Zdravím vás všetkých srdečne, ak pozeráte videjká, ktoré robíme, kde informujeme o situácii a živote ľudí na Madagaskare, ktorý je veľmi ťažký v dôsledku veľkej sociálnej nespravodlivosti, tak tam sme dali napríklad jedno video o nákupe ryže a vyvrtaní studne alebo aj ďalších studní a nákupu ďalšej ryže pre najviac postihnuté oblasti juhu, kde neprší už dlhší čas, tak ak by ste mohli prispieť, tak to by bolo na ten úmysel. Pripravujeme aj nejakú víziu

P. Jaroslav Jasso, CM - misionár na Madagaskare

výstavby jednoduchých domčekov pre ľudí. Samozrejme, že celému Madagaskaru nepomôžeme, ale naša Misijná spoločnosť má viac ako sto kňazov a tiež okolo stovky seminaristov a sme v úzkej spolupráci s vincentínskou rodinou a sestrami vincentkami. Rozmýšľame, ako aspoň trochu zmierniť tú strašnú biedu ľudí. Ten hlad je tu veľmi veľký a pitnej vody veľmi málo a ľudia žijú v chatrčiach, mnohí v strašných podmienkach, tak rozmýšľame, že v jednej časti našej misie na juhu by sme teda začali s výstavbou aj nejakých domčekov, prípadne nejakej jednoduchej bytovky, len treba ešte urobiť poriadnu štúdiu, no a v neposlednom rade tie prostriedky, ktoré získavame z milodarov, sa použijú aj na živobytie pre misionárov, lebo tu musíme kupovať všetko od pitnej vody cez jedlo a naftu a príjem nemáme žiadny, ani podporu zo Slovenska z Misijnej spoločnosti. Vďaka srdečným za modlitby a akúkoľvek finančnú pomoc pre misie na Madagaskare. Máme otvorený účet na Slovensku a dajú sa tu aj vybrať peniaze a môžeme robiť transfer cez internet banking:
BIC/SWIFT kod Fio banky FIOZSKBAXXX
IBAN SK 7583300000002001875043

Misijná spoločnosť sv. Vincenta de Paul Madagascar P. Jaroslav Jasso, CM
Ďakujeme srdečne.

Prispieť akoukoľvek finančnou čiastkou môžete aj do misijnej pokladničky pri soche sv. Terezy vo farskom kostole. Všet-

ky milodary z tejto pokladničky za mesiac február a marec pôjdu na účet otca Jaroslava. Za všetku vašu pomoc misiám srdečne ďakujeme!

Elena Cagánová, členka Klubu priateľov misií
 Foto: fb Jaroslava Jassa, CM

U piaristov je už možné prispieť aj kartou

V Kostole Najsvätejšej Trojice môžu dobrodinci prispieť na kostol už aj bezhotovostnou platbou. V zadnej časti kostola pri laviciach je umiestnený biely stĺp, ktorý spracováva bezkontaktné dary poskytnuté platobnou kartou.

Po priložení platobnej karty k bielemu stĺpu sa spracuje úhrada vo výške 5 eur ako príspevok na kostol. Na bielom stĺpe sa pri spracovaní platby rozsvieti text s poďakovaním. Prispieť je možné aj inými platobnými nástrojmi - napríklad mobilným telefónom s funkciou bezkontaktných platieb alebo smart hodinkami. Ak chce dobrodinec prispieť viac, je to možné opakovaným priložením karty k stĺpu, čím sa spracuje ďalšia platba.

Alojz Vlčko

Ďakujeme všetkým dobrodincom za podporu Dobrej noviny!

DOBRÁ NOVINA

Veľká vďaka patrí všetkým vám, ktorí ste podporili projekty Dobrej noviny finančným príspevkom. Spoločne sa nám podarilo vyzbierať **1944,21 €** - farský kostol 1158,41 €, piaristický kostol 785,80 €.

Ak by ste ešte chceli podporiť Dobrú novinu, môžete tak ešte urobiť vkladom priamo na účet Dobrej noviny **SK77 1100 0000 0029 4045 7894** do **31.marca 2022** (do poznámky uveďte „Farnosť Prievidza“).

-ec-

Doručenie časopisu Bartolomej do schránky

Stále platí ponuka doručenia nášho časopisu dobrovoľníkmi do poštovej schránky na území mesta Prievidza. Milodarom pre potreby farnosti môžete prispieť na účet **SK38 0200 0000 0038 0226 6955**. Úhradu môžete zrealizovať aj načítaním QR kódu vo vašej bankovej aplikácii alebo peniaze vhodíte do pokladničky v kostole.

PAY by square

Novinky z piaristickej školy

Čo ti šije?

Po zimných prázdninách žiaci Piaristickej spojenej školy nastúpili opäť do školy. Žiaci si u piaristov necvičia len svoje mozgové bunky, ale aj ruky. Dôkazom toho sú aj ôsmaci, ktorí si v rámci voliteľného predmetu - Praktické cvičenia vyskúšali šiť na nových šijacích strojoch.

Premena školy zvnútra

Približne 30 učiteľov Piaristickej spojenej školy strávilo nedeľu 23. januára v spoločnosti Dávida Králik a Vierky Lasákovvej z LEAF-u. Cieľom bolo zistiť, kto je mentor, čo robí, ako to robí a ako to učiteľom môže pomôcť v ich práci pedagóga. Tieto praktické aktivity - „investícia do ľudí“ - sú súčasťou budovania novej piaristickej školy.

Piaristický znak

Vidíme ho často v škole, kostole či aj na internetovej stránke. Piaristický znak. Čo to tam je znázornené a čo tie zobrazenia znamenajú? Piaristický znak sa skladá z týchto symbolov: koruna, iniciály gréckych písmen a slnko. Kráľovská koruna symbolizuje, že Panna Mária je kráľovná ľudí a obzvlášť rehole piaristov. Pod korunou sú iniciály gréckych písmen M A (A je vklinené do písmena M). Odkazujú na meno „Mária“ (prvé a posledné písmeno mena). Pod iniciálami MA sú grécke písmená MP ΘY. M je prvé a P je posledné písmeno gréckeho slova „MITÍR“ („matka“). ΘY sú prvým a posledným písmenom slova ΘEOY („theu“), čo sa dá preložiť ako „božia“. Iniciály teda vyjadrujú myšlienku: „Mária, kráľovná neba i zeme, Matka Božia.“ Iniciály sú obkolesené slnkom, to symbolizuje Krista, ktorý ako slnko osvetľuje temnotu.

Pripravil: Mário Orság, študent
piaristického gymnázia
Zdroj: webová stránka školy

V rámci predmetu Praktické cvičenia žiaci 8. A testovali nové šijacie stroje

PIARISTICKÁ SPOJENÁ
ŠKOLA
FRANTIŠKA HANÁKA
V PRIEVIDZI
www.piaristi-pd.sk

MATERSKÁ ŠKOLA
ZÁKLADNÁ ŠKOLA
STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA
GYMNÁZIUM

PIARISTA

PODAJ SI
PRIHLÁŠKU
K NÁM!

Od evanjelia po najkrehkejšiu časť liturgie

Ak je prítomný diakon, tak pred čítaním evanjelia prichádza ku kňazovi a žiada ho o požehnanie: „*Požehnaj, vladyka, ohlasovateľ a blahozvesti svätého apoštola a evanjelistu [meno].*“ Kňaz mu žehná modlitbou: „*Na prosby svätého, slávneho, všehcvalného apoštola a evanjelistu [meno] nech ti Boh dá reč veľkej sily pri ohlasovaní, aby sa naplnilo evanjelium jeho Syna, nášho Pána Ježiša Krista.*“ Kňaz dáva požehnanie diakonovi čítať evanjelium.

Po prečítaní evanjelia ľud zvolá: „*Sláva tebe, Pane, sláva tebe!*“ Ak to bol diakon, ktorý čítal evanjelium, kňaz ho znova žehná: „*Pokoj s tebou, ohlasovateľ blahozvesti*“ Toto požehnanie diakona a predchádzajúce žehnania („*Pokoj všetkým!*“) akoby utvrdzovali prítomný ľud, že Božie slovo prináša pokoj do našich srdc.

Právomoci počas slávenia

Potom diakon odovzdáva kňazovi evanjeliár, aby ho položil naspäť na oltár, sám totiž nemôže nič vziať ani položiť na prestol (oltár). Pravidlo, že diakon nemôže nič z prestola vziať ani naň položiť (len pri malom vchode je výnimka, keď evanjeliár kladie diakon) je obrazom prísnej hierarchickosti v cirkvi a pri liturgickom slávení. Slávaci kňaz (alebo biskup) predstavuje Krista pri oltári, diakon slúži oltáru, subdiakon sa stará o bohoslužobné náčinie, čtec je pre ľud svojím spevom či čítaním apoštola. Podobnú rezerváciu miesta sme videli aj pri sedení na hornom sedišti (na stolci), ktoré je vyhradené len pre biskupa ako hlavy miestnej cirkvi.

Ďalšie podobné, ale z praktických dôvodov už nedodržiavané pravidlo je, že do svätyne (za ikonostas) nemôže vstúpiť žiadny laik a ani čtec, ich miesto je pred ikonostasom - v lodi chrámu. Alebo že svätých nádob (predmetov, ktoré sa požívajú pri liturgii), sa nesmie chytať nikto „nižší“ ako subdiakon. Homília môže byť prednášaná len kňazom (to je už záležitosť povolenia biskupa miestnej cirkvi).

Homília - pohľad aj do kňazovho srdca

Po položení evanjelia na oltár vychádza kňaz na ambón, odkiaľ ohlásí homíliu alebo kázeň. Nielen z môjho subjektívneho pohľadu je to najkrehkejšia časť celej liturgie, lebo stojí z veľkej miery na kňazovej schopnosti podať cirkevnú pravdu prítomnému ľudu. A kňaz - človek - je tá nedokonalá časť celého slá-

venia. Kým doteraz zneli storočiami overené liturgické slová a modlitby, teraz prehovorí samotný kňaz. Tam sa najviac môže ukázať jeho nedokonalosť.

Každá homília alebo kázeň si vyžaduje prípravu. Nesmie byť o emočnom vyliatí kňaza, nemá to byť nejaká psychologická analýza alebo pokračovanie nedoriešeného sporu kňaza. To by len znamenalo, že namiesto evanjelia a rozmyšľania o Božom slove bola kňazova myseľ celý čas spútaná tamtými vecami či sporom s niekým.

Kňaz má stále mysliť na to, že má byť poslom Božej pravdy, a nie využívať autoritu jemu zverenú na zvyšovanie vlastnej dôležitosti. Niekedy je veľmi náročné byť v strehu pred týmto pokušením. Modlite sa preto za svojich kňazov a prijmite niekedy aj ich nedokonalosť v homílii.

Po skončení homílie sa kňaz vracia k oltáru a nasleduje veľká jekténia.

Jozef Durkot, gréckokatolícky farár

Foto: Štefan Kollár

Komu poukázať dve percentá

Aj tento rok je možné pomôcť v mnohých oblastiach poukázaním takzvaných dvoch percent z dane. Podporiť nimi môžete viaceré organizácie pôsobiace v našej farnosti.

IČO: 45735301 • Právna forma: Nezisková organizácia • Názov: Charita - dom sv. Vincenta, n. o. • Sídlo: Košovská cesta 60/19, 97101 Prievidza

Charita - dom sv. Vincenta

Nezisková organizácia *Charita - dom sv. Vincenta*, ktorú založila farnosť Prievidza-mesto, poskytuje sociálne služby ľuďom v núdzi. Jej hlavnou činnosťou je každodenné poskytovanie stravy ľuďom bez domova. Prevádzkuje aj nocľaháreň v zimnom období, výdajňu šatstva a obuvi a poskytuje možnosti hygienickej očisty.

IČO: 42146003 • Právna forma: Nezisková organizácia • Názov: Sv. Lujza n.o. • Sídlo: Ul. M. R. Štefánika 1135/29, 97251 Handlová

Mobilný hospic sv. Lujzy

Nezisková organizácia *Sv. Lujza* poskytuje ambulanciu všeobecného lekára, mobilný hospic a ponúka aj služby požičovne zdravotných pomôcok. Na Hornej Nitre sa stará o ťažko chorých, zomierajúcich a ich rodiny. Mobilný hospic je určený pacientom s chronickou nevyliciteľnou, pokročilou a progredujúcou chorobou s časovo obmedzeným prežívaním, ktorí túžia stráviť záver svojho života vo svojom domácom prostredí.

IČO: 36121231 • Právna forma: Občianske združenie • Názov: Slovenský skauting, 14. zbor Prievidza • Sídlo: A. Žarnova 860/5, 97101 Prievidza

Prievidzskí skauti

Pre deti a mládež prievidzskí skauti organizujú celoročnú voľnočasovú činnosť v klubovni, pravidelné aktivity v prírode a najmä letný skautský tábor. Základom systému skautskej výchovy a seba výchovy je sľub riadiť sa skautským zákonom a vykonať každý deň aspoň jeden dobrý skutok.

Podrobné inštrukcie a formuláre k poukázaniu dvoch percent z dane nájdete napríklad na stránke www.rozhodni.sk. Upozorňujeme najmä na potrebu použitia správnych tlačív a tiež na nutnosť zarovnať vo formulári IČO na pravú stranu.

IČO: 36128805 • Občianske združenie • Názov: Združenie rodičov pri Piaristickej spojenej škole Františka Hanáka v Prievidzi • Sídlo: A. Hlinku 460/44, 97101 Prievidza

Podpora piaristickej školy

Združenie rodičov pri Piaristickej spojenej škole Františka Hanáka v Prievidzi podporuje výchovu v cirkevnej škole. Poukázaním dvoch percent na tento účel pomôžete pripraviť pre deti a mládež krajšie podujatia a príjemnejšie prostredie, v ktorom sa budú vzdelávať.

IČO: 17316537 • Občianske združenie • Názov: Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar • Sídlo: Ševčenkova 1175/21, 851 01 Bratislava

Úsmev ako dar

Vaše 2 % môžu pomôcť rodinám v kríze postaviť sa na vlastné nohy, aby ich deti nemuseli putovať do detských domovov. *Aby sa financie dostali do prievidzskej pobočky, pred odovzdaním na daňový úrad je potrebné naskenované vyhlásenie na brunclikova@usmev.sk. Musia byť viditeľné údaje: identifikácia organizácie, suma, dátum a podpis darcu - ostatné údaje môžu byť vyčiernené. V prípade nejasností volajte na číslo 0904 643 620, Michaela Brunclíková.*

IČO: 00641162 • Právna forma: Občianske združenie • Názov: Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže • Sídlo: Dolný Šianec 1013/1, 911 01 Trenčín

Bartolomejčatá

Poukázaním 2 % podporíte činnosť Bartolomejčiat - spev na svätých omšiach, sústreďenia, detské letné tábory, ale aj aktivity pre miništrantov. Spevokol Bartolomejčatá je spoločenstvom v Združení kresťanských spoločenstiev mládeže. *Vypísané dokumenty je potrebné priniesť do sakristie farského kostola po nedeľných svätých omšiach o 10:30. V prípade nejasností kontaktujte MVDr. Petra Slamku - 0948 577 222.*

V prvom rade musím vedieť, čo je dobrá gitara

Pri počúvaní piesní sú u poslucháčov v popredí najmä ich interpreti, speváci a hudobníci; prípadne sa ešte zaujímajú o meno tvorca danej hudby. Už asi len málokomu však zide na um, že aj hudobné nástroje, na ktoré hrajú, musel niekto vyrobiť. A ktovie, koľko našich farníkov tuší, že jedného výrobcu hudobných nástrojov máme aj v našom meste? Volá sa Milan Číž a v jeho dielni už uzrelo svetlo sveta množstvo (nielen) gitár.

▪ **Vaše povolanie je dost' nezvyčajné - venujete sa stavbe gitár. Ako ste sa k takémuto niečomu dostali?**

Bolo to skôr Božie riadenie a priaznivé spoločenské okolnosti, ktoré mi umožnili začiatkom 90-tych rokov vycestovať a vyučiť sa ako výrobca gitár.

▪ **Vyrába sa každá gitara ako originál? Alebo v tomto odvetví funguje i čosi ako „sériová výroba“?**

V súčasnosti je väčšina predávaných hudobných nástrojov v obchodoch vyrábaných priemyselne. Kusovo alebo v malých sériách vyrábané gitary sú skôr vzácnosťou.

▪ **Aké drevo sa na výrobu gitár používa najčastejšie?**

Gitary sa rozdeľujú na akustické, s dutým telom a gitary masívne, teda elektrické. Existujú ešte ďalšie skupiny a podskupiny gitár. Podľa toho sa aj vyberá drevo pre stavbu nástroja. Pri akustických gitarách to je kombinácia dreva ako smrek, palisander, javor, céder, mahagón a mnohé iné, prevažne exotické druhy dreva. Elektrické gitary sú zložené väčšinou z jelše, javora, palisandru, jaseňa, mahagónu, lipy.

▪ **Čo všetko musí človek ovládať, aby dokázal postaviť dobrú gitaru?**

V prvom rade musí vedieť, čo to je dobrá gitara. A keďže ide o neuchopiteľný termín, nie je ľahké si na to odpovedať. Z môjho pohľadu je dobrá gitara tá, s ktorou je spokojný ten, pre koho bola vyrobená. Aby to tak bolo, je potrebné vedieť, čo od budúcej gitary zákazník očakáva, aká je jeho predstava o tvare, zvuku, farbe. Potom musí vedieť spraviť vhodný výber dreva, poznať jeho fyzikálne, akustické a estetické

vlastnosti. Vedieť ho opracovať do potrebných tvarov a rozmerov a gitaru kvalitne nalakovať. A nakoniec zabezpečovať pre každú vyrobenú gitaru servis, keďže životnosť kvalitnej gitary je desiatky rokov.

▪ **Koľko času zaberie približne stavba jednej gitary? Ktorá z fáz jej výroby trvá najdlhšie?**

Pri akustickej gitare to je od 300 do 500 hodín práce a pri štandardnej elektrickej trvá práca približne 250 hodín. Pokiaľ robím gitaru podľa vlastného návrhu, vtedy podstatnú časť práce zaberie konštrukčná príprava. Vo všeobecnosti ale platí, že dve tretiny času trvá samotná stavba nástroja a jednu lakovanie.

▪ **Musí mať výrobca gitár aj výborný hudobný sluch? Alebo stačí len „remeselná zručnosť“?**

Aby som mohol rozpoznať, ako nová gitara, ktorú som spravil, hrá a ako sa na ňu hrá, je nevyhnutné na nej určitý čas hrať. To z veľkej časti nie je možné zistiť sprostredkovaním. Okrem hudobného sluchu pri stavbe gitary sa používa aj tzv. „tón dreva“, čo je zvuková frekvencia, ktorou zaznie drevo, na ktoré sa poklepe. Frekvencie týchto tónov sú smerodajné pre ideálne opracovanie dreva, z ktorého je gitara postavená.

▪ **Do rúk ktorých známych hudobníkov sa dostali vaše výtvory?**

Za tie roky, čo sa venujem stavbe gitár, som mal možnosť pracovať s mnohými hudobníkmi na Slovensku a niektorými aj zo zahraničia. Ale podstatnú časť majiteľov mojich nástrojov tvoria hudobníci, ktorí majú hudbu ako koníček, a predsa sa rozhodnú pre kúpu mojich gitár a basgitár, ktoré nie

sú lacné. To si veľmi vážim a som im vdáčený za ich dôveru.

▪ **Máte vo svojom povolání na Slovensku veľkú konkurenciu? Alebo je vaša profesia skôr ojedinelá, zákazníkmi veľmi vyhľadávaná a vzácna?**

To neviem povedať. Mnohí moji zákazníci cestujú za mnou z celého Slovenska, takže predpokladám, že toto remeslo je viac-menej ojedinelé.

▪ **Venuje sa niekto z vašej rodiny hre na gitaru?**

Áno, manželka hrá na basgitare a gitare.

▪ **Máte troch synov. Rysuje sa vám v niektorom z nich nasledovník vo vašej profesii? Alebo oplývajú skôr inými talentmi?** Každý z mojich synov sa príležitostne zapája do práce v dielni. Nie je to vždy s nadšením, ale to ich pripravuje do života, keď bude potrebné robiť aj to, čo sa mi momentálne nechce. Dielne, ako mám ja, boli a sú bežne niekoľkogeneračné, tak dúfam, že sa niektorý z mojich synov rozhodne ísť touto cestou tiež.

▪ **Aký štýl hudby si vy osobne rád vypočujete?**

Žáner hudby si veľakrát vyberám podľa typu nástroja, ktorý aktuálne robím, ale mám rád aj klasickú hudbu, operu alebo hovorené slovo.

▪ **Počujete rád gitaru aj v hudbe oslavujúcej Boha? Alebo v nej máte rád skôr nejaký iný hudobný nástroj?**

Pôvod názvu gitara pochádza pravdepodobne z hebrejského slova kithara (kinnor - v našom latinskom preklade citara). A hoci sa nejednalo o gitaru v dnešnej podobe, ale skôr o malú harfu, je spomínaná už v úvode knihy Genezis. Tak aj ja mám úctu k tomu, keď počujem niektorý zo strunových nástrojov sprevádzajúcich Božie slovo. Osobne mám rád napríklad chrámové skladby renesančného skladateľa Alberika Mazáka. Pri súčasnej liturgii mám najradšej organový sprievod.

Ďakujem za rozhovor! Petra Humajová
Foto: Mária Melicherčíková

Milan Číž - narodil sa 8.11.1969 v Bojniciach. Je absolventom strednej priemyselnej školy baníckej v Banskej Štiavnici, odbor geológia. V roku 1993 absolvoval nadstavbové štúdium výroby, opravy a reštaurovania gitár v Phoenixe (Arizona, USA). Po návrate na Slovensko si otvoril vlastnú dielňu na výrobu a opravu gitár v Prievidzi.

Pieseň piesní prevyšuje všetky iné piesne

Niektoby sa mohol opýtať, čo je zmyslom ľúbostnej piesne či poézie? Keď muž píše žene báseň či skladá pieseň? Alebo naopak, zmysel je v citových výrazoch túžby, radosti, v opisoch, v podpichovaní, v motívoch prítomnosti/nepřítomnosti milovanej osoby a v mnohých iných odtieňoch ľúbostného jazyka? Aby sme to postrehli, stačí si prečítať úvodný riadok Piesne piesní: „*Zľúbaj ma bozkami svojich úst.*“

V hebrejskej Biblii sa toto poetické dieľo nazýva Pieseň piesní a znamená Veľpieseň, teda Najkrajšia pieseň, pieseň, ktorá nemá páru a prevyšuje všetky iné piesne. Zaplňa medzeru v múdroslovnom učení tým, že zdôrazňuje radosť, ktorú muž a žena môžu nachádzať jeden v druhom.

Zázrak lásky

Vo Veľpiesni je prítomná bežná atmosféra zmyslových pôžitkov: videnie, počúvanie, dotyk, vôňa, chuť. Aj prostredie lásky, ktoré opisujú, oplýva voňavkami a korením, ovocím a kvetmi, stromami a záhradami. Je veľkolepým poetickým vyjadrením vzájomnej lásky mladíka a devy, ktorí sa úprimne a horúco ľúbia. On a ona - bez vlastného mena - predstavujú všetky ľudské páry svetových dejín. Opakujú a prežívajú zázrak lásky prvého muža, ktorý keď uvidel svoju ženu, s obdivom zanôtil prvú precítenú pieseň lásky: „Toto je teraz kosť z mojich kostí a mäso z môjho mäsa; preto sa bude volať *mužena*, lebo bola vzatá z muža.“ Možnože výrazy a obrazy v Piesni piesní môžu pôsobiť na dnešného čitateľa cudzo a zarážajúco, no treba ich brať v duchu orientálnej mentalita, odlišných zvykov a životných obyčajov.

Miesto v Biblii

Významný židovský učenec Rabbi Aqiba povedal: „Všetky knihy Biblie sú sväté, ale Pieseň piesní je z nich najsvätejšia.“ Podobne aj Origenes, jeden z najvýznamnejších predstaviteľov kresťanskej exegézy, začal svoje *Homílie o Piesni piesní* slovami: „Blažený, kto

prenikne do Svätyne, ale blaženejší je ten, kto prenikne do Svätyne svätých. Blažený, kto chápe a spieva spevy Písma, ale blaženejší je ten, kto pochopí a spieva Pieseň piesní.“

V hebrejskej Biblii sa Kniha uvádza medzi spismi ako prvý alebo druhý z piatich tzv. sviatočných zvitkov, ktorý sa v židovskej liturgii čítal na sviatok Paschy. V súčasnej Biblii patrí k spisom Starého zákona, uvádza sa medzi Knihou Kazateľ a Knihou múdrosti, ktorých autorstvo tradične pripisovali Šalamúnovi.

Toto autorstvo je však iba literárnou fikciou. Reč a štýl spisu ukazujú na čas niekoľko storočí po Šalamúnovi. Jasne je v ňom vidno vplyv aramejštiny a vyskytujú sa aj pohebrejščené perzské výrazy. I keď časť základného materiálu môže byť oveľa staršieho dátum, Kniha v dnešnej forme určite pochádza z obdobia návratu z babylonského zajatia.

Božia láska k ľudu

Stará židovská tradícia videla v ospevovanej ľudskej láske symbol vzájomnej lásky Jahveho a vyvoleného izraelského národa. Toto chápanie sa zakladá na spisoch starozákonných prorokov, ktorí často prirovnávali zmluvu medzi Jahvem a Izraelom manželskému zväzku. Napríklad prorok Izaiáš opisuje vzťah Pána Boha k vyvolenému národu aj takto: „Bo manželom ti bude tvoj stvoriteľ, Pán zástupov je jeho meno, vykupiteľom Svätý Izraelov, Bohom celej zeme sa nazýva.“ (Iz 54,5) Podobné vyjadrenia používajú aj prorok Jeremiáš a Ozeáš.

Kresťanská tradícia videla v Piesni piesní symbolicky zobrazenú Božiu lásku

k celému ľudstvu, ale najmä Kristovu lásku k Cirkvi. Toto chápanie sa zakladá v mnohých novozákonných spisoch. Na príklad apoštol Pavol napísal: „Veď horlím za vás Božou horlivosťou. Zasnúbil som vás jednému mužovi; aby som vás odovzdal Kristovi ako čistú pannu.“ (2 Kor 11,2) Podobné vyjadrenia sa nachádzajú v Liste Efezanom: „Muži, milujte manželky, ako aj Kristus miluje Cirkev a seba samého vydal za ňu, [...] Tak sú aj muži povinní milovať svoje manželky ako vlastné telá. Kto miluje svoju manželku, miluje seba samého.“ (porov. Ef 5,25.28).

Miesto v súčasnej liturgii

Možno ste počuli časť Piesne piesní počas sobášneho obradu. Medzi mnohými čítaniami zo Starého a Nového zákona predloženými v Rímskom ríte na sviatosť manželstva je čítanie, ktoré kombinuje niektoré verše z jarnej piesne z Pies 8,6, z verša, ktorý je isto jedným z najdôležitejších úryvkov v knihe. Tieto verše hovorí žena mužovi a on ju dopĺňa:

Snúbencia:

*Na srdce si ma pritlač jak prsteň,
Šťa pečať na svoje rameno!*

Ženich:

*Lebo láska je mocná ako smrť
A vášň lásky hrdá ako podsvetie.
Jej pála - to ohňa plápolý,
Jej plamene, to Jahveho je žiar.*

Sila smrti bola jednou z najväčších, ktorú starozákonný človek poznal. Bola to dynamická sila, ktorá prenasledovala všetkých ľudí, až kým ich konečne nepovolala; nikto nemohol uniknúť. Sú to výrazy prirovnania pre mocnú prítlačivosť lásky medzi mužom a ženou. Láska odmieta vzdať sa; milujúci sleduje milovanú so zaniatením porovnateľným so smrťou. Nejde tu o to, že láska a smrť sú

zomknuté v boji; dôraz je skôr na kvalitu lásky. Dosahuje svoj cieľ, milého/milú práve tak neodvratne ako smrť.

Posolstvo

Pieseň piesní tým, že vyzdvihla ľudskú stránku manželstva, priniesla nielen vyrovnanější pohľad na medziludské vzťahy, ale podstatne obohatila pojem manželstva. V tejto knihe je milovaná osoba hodnotená ako jedinečná a najdrahšia bytosť medzi všetkými na svete, vyzdvihuje sa skutočná rovnocennosť muža a ženy, ich osobná dôstojnosť a rovnoprávnosť, a preto mu je celkom prirodzené, že aj žena je úplne slobodná vo voľbe svojho životného partnera. A čo je ešte dôležitejšie - autor jasne hľadá na manželstvo ako na monogamické spolužitie a nerozlučiteľný zväzok muža a ženy.

Aj pre každého z nás je Pieseň piesní prameňom duchovných podnetov k prežívaniu lásky podľa Božej vôle. Je iste Božím zámerom prežívanie vzájomnej ľudskej náklonnosti a lásky podľa Božích prikázaní. My všetci, ktorí tvoríme Cirkev, si však želáme, aby aj Cirkev, Nevesta, milovala svojho Ženícha. Sme hrdí a vďační, že v spoločenstve Cirkvi máme svätých bratov a sestry, ktorí pomáhajú, aby láska Cirkvi Nevesty bola k Ženíchovi Kristovi veľká.

Miroslav Turanský

Bibliografia:

- Sväté písmo - Úvody k jednotlivým spisom J. Heribana, SSV, Trnava, 2003
- Žalmy a iné spisy, R.E. Murphy, Dobrá kniha, Trnava, 2001
- Lectio divina - Ženich z Piesne piesní, Mons. S. Zvolenský, odznelo v Katedrále sv. Martina 3.1.2018

Hudba a mozog

Výskum naznačuje, že hudba stimuluje emócie prostredníctvom špecifických mozgových okruhov. Keď sa dieťa usmeje a začne tancovať do rytmu, sme svedkami toho, ako ho hudba povznáša. Vidíme to aj vtedy, keď sa rodič a dieťa spájajú prostredníctvom piesne. Už ste niekedy počúvali matku, ktorá spieva uspávanku svojmu dieťaťu? Je to pravdepodobne jeden z najvýznamnejších zážitkov spájania sa ľudí, akých kedy budete svedkami.

Okrem hudby, ktorá pôsobí na mozog ako emocionálny zážitok, je to aj fyzický zážitok. Jedným z dôvodov je hormón súvisiaci s väzbou nazývaný oxytocín. „Hormón maznania“, ako sa mu niekedy hovorí, sa môže uvoľňovať aj spevom. Niet teda divu, že hudba je takým hlbokým emocionálnym zážitkom v mysli matky aj dieťaťa!

Nálada

Okrem toho výskum naznačuje, že hudba ovplyvňuje náladu tým, že v našej biologickej lekárni produkuje celý rad ďalších prospešných molekúl. Počúvanie hudby môže vyvolať vrcholné emócie, ktoré zvyšujú množstvo dopamínu, ktorý sa produkuje v mozgu a pomáha kontrolovať mozgové centrá odmeňovania a potešenia. Domnievame sa, že emócie prežívame v srdci, no veľká časť emocionálnych podnetov sa prenáša cez mozog.

Pamäť

Hudba nezlepšuje len náladu, ale aj pamäť. Predstavte si staršieho muža na invalidnom vozíku. Volá sa Henry a je odpojený od okolitého sveta kvôli ťažkej Alzheimerovej chorobe. Čo by ho mohlo znovu spojiť so svetom a zlepšiť jeho vnímanie? Film *Alive Inside* zaznamenáva, ako môže hudba pomôcť získať späť

časti pamäte a zlepšiť zdravie mozgu a kvalitu života pacientov s Alzheimerovou chorobou.

Jeden zo správco v Henryho opatrovateľskom dome robí rozhovor s jeho rodinou, aby zistil, aký typ hudby Henry rád počúval predtým, ako ho postihla choroba. Vytvorením zoznamov skladieb obsahujúcich hudbu špeciálne pre Henryho správca pomáha Henrymu znovu sa spojiť s okolitým svetom. Henry nadobúda vedomie a je schopný komunikovať. K svojmu životu ho opäť pripojila hudba - jeho hudba.

Aj štúdia Petra Janatu z Kalifornskej univerzity z roku 2009 potvrdzujú, že existuje časť mozgu, ktorá spája hudbu a spomienky. Preto, priatelia, kto chce dobrú pamäť mať, musí veľa hudby počúvať! A hlavne, treba mať pre každý prípad pripravený zoznam skladieb, ktoré vás dostanú späť do života. Človek nikdy nevie, čo ho postihne ☺.

Mgr. Zuzana Liptáková
O.Z. Lepšie ja - poradenstvo, semináre, kurzy
Foto: Anna Opínová

...tri otázky pre autorku piesní a speváčku Simu Magušinovou

V novembri 2021 sa začala oficiálna duchovná príprava mladých na Národné stretnutie mládeže T22, ktoré sa tento rok uskutoční v Trenčíne. Duchovná príprava nesie názov Výšiny a zahŕňa pomyselný prechod cez 7 biblických vrchov.

Na ceste sprevádzajú mladých katechézy, ktoré ku každému vrchu pripravuje Pavol Danko. Súčasťou katechéz je aj 7 nových autorských piesní inšpirovaných biblickým príbehom, ktorý sa na danom vrchu odohráva. Do tejto prípravy bolo oslovených sedem slovenských kresťanských speváčok a hudobníčok. Jednou z nich je aj speváčka Sima Magušinová. Jej nová pieseň nesie názov Púšťou a je inšpirovaná prechodom Mojžiša cez púšť až k vrchu Sinaj (youtube kanál Rada pre mládež a univerzity KBS).

1

Nedávno vyšla tvoja nová pieseň pod názvom „Púšťou“, ktorá v sebe nesie príbeh Mojžiša na vrchu Sinaj. Ako táto spolupráca vznikla? Je ti tento biblický príbeh niečím blízky?

Ked' ma oslovil Paľko Danko do tejto spolupráce a povedal mi, aké témy ešte ostali, hneď som si vybrala Sinaj, pretože sa mi páči Mojžišov príbeh, ktorý ma oslovil už počas toho, ako som mala pôst „Exodus“. Celkovo sa mi však páči aj Mojžišova odovzdanosť a dôvera v Božiu pomoc a vedenie, pretože sa podľa toho môžem v živote inšpirovať aj ja.

2

Je náročné zložiť pieseň, ktorá má vopred určenú tému a príbeh?

Záleží od témy. Ked' sa to týka niečoho, čo je môjmu srdcu blízke (ako napríklad aj pieseň „Púšťou“), tak je to jednoduchšie. Ked' som skladala pieseň napríklad do filmu alebo muzikálu, tak to bolo trochu náročnejšie, ale aj tak ma to veľmi bavilo.

3

Žijeme náročné obdobie pandémie, ktoré môže predstavovať akúsi púšť pre umelecký svet. Čo ti pomáha pri prechádzaní cez obdobia púšte?

Je pravda, že máme počas pandémie menej koncertov, ale nevnímam to ako púšť. Aj toto obdobie je pre mňa príležitosťou na novú tvorbu a nápady. Oveľa dôležitejšie sú podľa mňa v živote „púšte“, ktorými si prechádzame ako ľudia v jednotlivých životných skúškach a situáciách. Vtedy mi naozaj pomáha viera v Toho, ktorý ma stvoril. Dôvera v to, že Jeho cesty sú nad našimi, že On počuje a pracuje a že On vie zariadiť, aby na každej púšti mohli raz vykvetnúť kvety.

Ďakujem za rozhovor! Daša Žabenská
Foto: archív S. Magušinovej

Akú hudbu alebo koho najradšej počúvate a prečo?

- **Evka, 39 r.:** „Ako sv. Ján Pavol II. povedal: ‚Kto spieva - dvakrát sa modlí.‘ Keď počúvam obľúbené piesne, aj si ich spievam. Preto počúvam také piesne, ktorými sa moje srdce modlí, teší sa, a tak je zrazu všetko krajšie... Často sú to chválové piesne, žalmy a úžasné skladby našich Piar autorov: pátra Janka, HeartBeat, GodKnows, Piar-Music. Ale aj TowMeot, Espé, Taizé či projektu Zbory.
- **Mat'ko, 29 r.:** „Pop, rock, hip hop a tiež klasickú či inštrumentálnu hudbu. Rád pri hudbe relaxujem, je to pre mňa taký únik od reality. Život je s hudbou zaujímavejší a radostnejší. Život bez hudby by bol pre mňa ako pozerat' film bez hudby.“
- **Tereza, 33 r.:** „Mám rada takmer každý žáner hudby. Preferujem hudbu, ktorá je veselá a rytmická. Ale predsa najradšej zo všetkého počúvam hudbu, ktorá chváli nášho Pána, pretože pri tejto hudbe sa viem tešiť aj duchovne. Vtedy prežívam plnosť radosti a vzdávam Pánu chválu a vďaku.“
- **Alika, 73 r.:** „Najradšej mám klasickú, vážnu hudbu. Tiež liturgickú, prináša mi radosť a uspokojenie a hlavne vďačnosť voči Pánu Bohu, že dal ľuďom dar utvoriť také krásne melódie.
- **Aneta, 73 r.:** „Piesne môjho detstva, ktoré som spievala ešte s mojou mamou. Organovú hudbu, ktorá vyjadruje lásku k Panne Márii, k sv. anjelom, je to predohra našej budúcej vlasti - Neba.
- **Jolanka, 74 r.:** „Dychovú a ľudové piesne. Pripomína mi to manžela, ktorý hral na akordeón.“
- **Tonka, 70 r.:** „Klasickú hudbu - Mozarta. A tiež šansonierky Hegerová, Zagorová a Edit Piaff.“
- **Edita, 60 r.:** „Ľudovú hudbu a spevákov Karla Gotta a Dvorského.“
- **Miško, 25 r.:** „Elektrickú hudbu a pop, speváčku Adelle. Má skvelý hlas, je milá a pokorná.“
- **Marek, 32 r.:** „Klasickú hudbu, romantizmus - 19. storočie, symfonickú tvorbu Petra I. Čajkovského.“
- **Jaroslav, 45 r.:** „Najradšej počúvam piesne svojich detí 8 a 10 rokov, ich spev a radostný smiech.“
- **Irena, 70 r.:** „Piesne gréckokatolíkov, mariánske piesne o Panne Márii, gospelovú hudbu, Hanku Servickú z hory Litmanová a Vlastu Mudříkovú z hory Butkov.“
- **Maja, 60 r.:** „Hudbu mojej mladosti Beatles, z našich spevákov Karla Gotta, Žbirku, Hammela.“
- **Peter, 73 r.:** „Beatles, Jazz, Dixieland. Zo spevákov Jožo Ráž.“
- **Jozef, 70 r.:** „Piesne Františka Krištofa Veselého, ktoré spievali aj moji rodičia.“
- **Helenka, 85 r.:** „Dychovú hudbu, manžel hral na trúbku, doteraz mi to znie v srdci, asi to mám v krvi, mali sme sa radi.“

„Spev vychováva dušu, spev duši prospieva,“ povedal pápež na stretnutí detských a mládežníckych speváckych zborov a poukázal na to, že aj mama, keď chce uspať dieťa, spieva mu uspávanku. Chlapcom a dievčatám kázal zborovo zopakovať slová sv. Augustína: „Spievaj a kráčaj!“, aby nezabudli, že život kresťana je radostnou cestou.

Pripravili: Anka Gálová, Elena Cagáňová

Oslava Božej velebnosti

„Plesajte, spravodliví, v Pánovi; statočným sluší spievať pieseň chvály. Oslavujte Pána citarou, hrajte mu na desaťstrunovej lutne. Spievajte mu novú pieseň, nadšene mu hrajte a volajte na slávu. Lebo Pánovo slovo je pravdivé a verné všetko jeho konanie.“ Žalm 33, 1-4

Všetci sme zažili obdobie, keď slávenie svätej omše bolo bez spevu, bez hudobných nástrojov, a zároveň si všetci pamätáme, ako po dlhom čase na svätej omši zazneli prvé tóny piesní. Spomeňme si na ten pocit, ako nám melódia dokázala správne nasmerovať srdce, naplniť ho túžbou vítať Pána, túžbou stretnúť sa s ním, stretnúť toho, ktorý nás stvoril. Stretnúť Pána času, ktorý si vyhradil čas pre nás a ktorý v tomto čase a na jednom mieste spája svoje pozemské a nebeské deti v modlitbe chvály a veleby. Stretnúť Pána zázrakov, ktorý vo svätej omši koná pod rukami svojich služobníkov ten najväčší zázrak - spája nebo so zemou a ponúka osobné stretnutie s jeho Synom na nekrvavej obete.

Raz na jednej kázni zazneli slová: „Nie je toto úžasný Boží plán, takto to vymyslieť, aby každý mal možnosť stretnúť sa s Pánom Ježišom osobne a nemusel cestovať kilometre do iného štátu, kde by sa práve nachádzal, keby bol medzi nami stále ako človek? Ale Boh to vymyslel tak, že svojho Syna nám zanechal v Eucharistii, ktorá sa premieňa na každej svätej omši a po celom svete.“ Teda komu viac prináleží hlasný chválospev, ktorým vyjadríme nadšenie, radosť, úctu a túžbu oslavovať Božie meno? Preto tento čas slávania nech naplní veľa víťacích, velebných a oslavných piesní, s množstvom zvučných nástrojov, vďaka ktorým zažijeme aj my jeho majestátnosť.

Chceli by sme za ľudí našej farnosti prejavit' veľkú vďaku všetkým organistom, kresťanským zborom, spevákom, hudobníkom a organizátorom chvál a vianočných koncertov, ktorí mali otvorené

srdce, keď ich Boh pozval do tejto služby a ochotne mu povedali svoje áno. Sme vďační za ich čas, ktorý venujú tejto službe a vykonávajú ju s láskou k Nemu. Vďaka, že nemrhajú svojim talentom, a svojim umeleckým cítením a láskou v srdci spievajú Bohu, a tým zdôrazňujú vznešenosť svätej omše. A aj vďaka tejto chvále cez piesne dokážu vtiahnuť srdcia veriacich do modlitby a pripravovať ich na stretnutie s Kráľom Neba i zeme.

Myslime na našich hudobníkov v modlitbách, aby vytrvali v tejto službe naplnení radosťou, úctou k Najsvätejšej Trojici, aby vďaka svojim umeleckým darom zdôrazňovali Božiu veľkosť. Modlime sa aj za tých, ktorí sa ešte nerozhodli a neodpovedali na Božie volanie do tejto služby. On jediný si zaslúži naše chvály a zvelebovanie hudbou a spevom. Ako sa spieva v jednej piesni, že On je jediný skutočný Kráľ!

Text: Mária O.

Foto: Zuzana Jakabová

Bližší pohľad

3. 1. 2022

Z okna mojej spálne a súkromnej pracovne vidím aj časť cesty 526, ktorá spája našu obec so všetkým na západ od nej. Používajú ju aj obyvatelia takmer všetkých obcí na východ od nás, nakoľko je v tomto priestore jedinou spojniciou. Za Bzovíkom má teda množstvo odbočiek a delení smerom na juh, východ i sever. Znamená to, že po nej chodí množstvo áut. Keď som ich minule sledoval, položil som si otázku, ktoré z nich sú elektromobily, tzv. autá budúcnosti. Nedalo sa to určiť, lebo zo vzdialenosti 300 metrov za trojsklom môjho okna tak vyzerali všetky. Boli nehluché. Aby som na otázku vedel odpovedať, musel som opustiť teplo svojej fary a k ceste i autám sa priblížiť. Nie je ľahké povedať, aký bude rok 2022. Nevieme komu a čomu bude patriť blízka ani d'aleká budúcnosť. Ani to, či ju budeme vedieť nejako ovplyvniť. To však neznamená, že by sme mali byť fatalisti, že by sme mali nechať všetko na osud a ostať sedieť v teple svojich myšlienok a súčasných pohľadov.

Myslím, že treba ísť von zo svojho sveta, priblížiť sa k tomu, čo nás obklopuje a lepšie to spoznať. Pomôže nám to zorientovať sa. A možno zistiť, že väčšina rečí, pohľadov a silných názorov budúcnosť nemá. Podobne ako väčšina áut jazdiacich cez Bzovík nie sú elektromobily.

Vladimír Slovák **rtv:** Rádio Slovensko **rtv:** slovensko.rtv.sk

Veda a viera

10. 1. 2022

Už desiaty deň píšem v dátume 2022, ale niekedy sa pomýlim. A viem, že to ešte potrvá, kým si zvyknem na nový rok. Zvyky silno ovplyvňujú náš život, naše myslenie i konanie. Pripomenula mi to istá odborníčka, keď pred pár týždňami hovorila v našom rádiu o očkovaní. Na otázku moderátorky, prečo ľudia neveria a nedajú sa očkovať, odpovedala: „Veríme v Boha, toto je veda! Toto sú fakty, toto nie je o viere.“

My starší sme si však zvykli, že vede bolo treba „verit“. Pred desiatkami rokov väčšina národa prijala za svoje životné presvedčenie tzv. vedecký svetonázor. Ved' kto sa k nemu nehlásil, bol označený za reakcionára, spiatočníka a tmára a nemal ani šancu na profesionálnu kariéru. Predtým zas mnohí uverili v národný socializmus a ešte predtým historickej „vede“ hovoriacej o československom národe.

Problém s prijímaním vedy ako niečoho overeného a hodnoverného tak okrem iného spôsobili ľudia, ktorí s titulmi pred menom i za ním hlásali „vedecký“ svetonázor či iné nezmysly prichádzajúce z Moskvy, Berlína, Prahy, atď. A tiež hlupáci s titulmi či tzv. vedci, ktorí namiesto vedy prezentujú vlastné názory a predstavy.

Ešte že nespochybňujú, že tu máme rok 2022, do ktorého vám prajem zdravý rozum, opierajúci sa o skutočnú vedu.

Novinárska česť

17. 1. 2022

„Klameš ako noviny,“ hovorievali sme spolužiakom na gymnáziu začiatkom 80. rokov. Prekrúcanie faktov, vymýšľanie a zamlčovanie bolo bežnou praxou bolševického spravodajstva vo všetkých médiách. Keď napríklad vybuchla elektráreň v Černobyle, prvá správa sa objavila až o tri dni. Mala len niekoľko riadkov a nadpis: Rádioaktivita klesá.

Potajomky sledujúc západné rozhlasové vysielanie sme si mysleli, že po revolúcii to bude iné. Spočiatku aj bolo. V 90. rokoch sa však Slovenská televízia stala výkladnou skriňou mečiarizmu a niektoré časopisy i rádiá propagátormi strán svojich majiteľov. 20. storočie zas prinieslo showbiznis. Dnes už aj správy musia baviť. Upútanie, získanie diváka či čitateľa je hlavným cieľom natoľko, že titulka a fotografie vôbec nemusia súvisieť s textom. O pravde či objektivite ani nehovorím.

Hoci s tou objektivitou sa to niekedy preháňa. Hlas „druhej strany“ je pre niektorých spravodajcov taký potrebný, že musí zaznieť, aj keď nie je potrebný, ba je zbytočný, klamlivý a zavádzajúci. Divná autocenzúra a amaterizmus ukazujú, že sú mimo.

Kam sa podela novinárska česť? A bola tu niekedy - okrem pár výnimiek? Ale potom sa nečudujeme, že ľudia médiám neveria, i keď hovoria pravdivo a o vážnych veciach.

Zamyslenie na dnešný deň **rtv:** vysiela každý pondelok 5:10 hod.

Strach

24. 1. 2022

Elán 1985; The Paranoid 2016; Coronavírus 2019 - 2021: Pod'me sa báť! Okrem názvu piesní je to postoj obrovského množstva ľudí, aj na Slovensku. Najskôr to bol strach zo samotného vírusu, choroby a smrti. Taktiež z toho, že je súčasťou biologickej vojny vyvolanej veľmocami, určite Čínou a Amerikou. Následne z nových mutácií, ktoré sa kdesi objavia a ktosi ich k nám privezie. Čiže aj zo všetkého cudzieho, najmä medzinárodného. No a napokon strach z vakcíny, ktorá prináša čipovanie, zmenu ľudskej prirodzenosti a do dvoch rokov určite smrť! A možno aj z mutantov, ktorí z toho všetkého vzniknú a tých spravodlivých, čistých a slobodných pojedia na večeru.

Viem, že strach je obava z niečoho, čo nepoznáme, čo nás presahuje, čo nevieme ovplyvniť. Chápem prirodzené obavy človeka pred nebezpečenstvom. Rozumiem i ľudskej fantázii, obohatenej hororovými filmami a hrôzostrašnými či moralizujúcimi rečami na sociálnych sieťach.

Osobne však mám iný strach. Z toho, že ľudia žijúci v strachu sú ľahko manipulovateľní, a teda zneužiteľní. Keďže k nim nechcem patriť, používam veci, ktoré ma oslobodzujú, a nesledujem veci, ktoré ma chcú spútať strachom. A to odporúčam i vám, priatelia.

Modlitba spoločenstva

Žaltár

Je úžasné, ak sa dokáže človek rozprávať s Bohom aj sám a nepotrebuje k tomu žiadne pomôcky. Ale stáva sa, že každý potrebuje raz za čas aj nejaký text, o ktorý by sa oprel. Hľadá modlitby, ktoré dokážu vyjadriť jeho vnútro, prežívanie, pocity...

Jednou z takých pomôcok je Žaltár - modlitebník všetkých ľudí. Je to bohatý súbor modlitieb na rôzne príležitosti a rôzne časti dňa. Nachádza sa tu modlitba za človeka chorého, opusteného, smutného, pokorného, ale aj toho, ktorý spáchal nejaký hriech a trápi ho nepokoj.

Kontakt s Bohom

Sú tu modlitby individuálne, ale aj pre viaceré hlasy na zvelebovanie Boha. Obsahom tohto starozákonného daru - Žaltára, je krásny obraz o Bohu a jeho vlastnostiach. Autori Žalmov zvelebujú Pána Boha, jeho lásku, spravodlivosť, vernosť, milosrdenstvo, všemohúcnosť, vševedúcnosť i múdrosť. Pán je tu oslavovaný ako Stvoriteľ a Otec pre všetkých v akomkoľvek čase i stave.

Táto vzácna príručka učí každého nadviazať kontakt s Bohom. Je modlitebníkom, ktorým dokáže človek prehliť svoj život modlitby ako vstupu do sveta Božej skutočnosti.

Základ Breviára

Žaltár slúži ako základ modlitieb celej Cirkvi. Každý povolaný človek sa denne podujíma zvelebovať Boha slovami Žaltára. Táto modlitba tvorí základný podklad Breviára (Liturgie hodín), pomocou ktorého Cirkev vebí Boha každý deň. Tisíce ľudí každý deň tými istými slovami oslavuje Boha. Ktokoľvek otvára Breviár, vie, že nie je sám.

Navždy platí, že modlitba tvorí podstatný rozmer budovania prostredia ľudí viery. Keby táto modlitba chýbala, veľmi rýchlo by sa prostredie zredukovalo na čisto svetské formy života.

Samozrejme veľmi cenná je adorácia, účasť na Eucharistii, Krížová cesta, Svätý ruženec, Korunka Božieho milosrdenstva a pod. Ak sa tieto modlitby modlíme spoločne, pomáhajú v posilňovaní prostredia viery tým, ktorí sa ich modlia.

Text: Pavol Škovránek, kaplán

Národný týždeň manželstva

V rámci Národného týždňa manželstva (14. 2. - 20. 2. 2022) budú odslúžené sväté omše na nasledujúce úmysly:

Pondelok 14. februára:	16:30	- Za mladých ľudí a snúbencov
Utorok 15. februára:	16:30	- Za mladé manželstvá
Streda 16. februára:	16:30	- Za zrelé, stabilné a dlhoročné manželstvá
Piatok 18. februára:	16:30	- Za manželstvá v kríze vzájomného vzťahu
Sobota 19. februára:	06:00	- Za bezdetné manželstvá
Nedeľa 20. februára:	10:30	- Za manželstvá našej farnosti

Text: Miroslav Turanský
Foto: Mária Melicherčíková

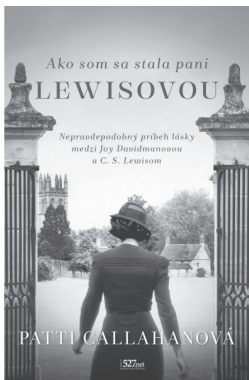

Ako som sa stala pani Lewisovou

Recenzia knihy Patti Callahanovej

Na príbeh lásky dynamickej Američanky Joy Davidmanovej a anglického spisovateľa C. S. Lewisa (priateľmi prezývaného Jack) sa dá pozrieť dvoma spôsobmi. Ako na mocenskú ambíciu emancipovanej ženy, ktorá v Lewisoovi videla prostriedok, ako uniknúť zo svojho vlastného nie veľmi vydareného života... Alebo ako na príbeh skutočnej lásky, zachraňujúcej osudy dvoch osamelých ľudí. Ktorý z týchto pohľadov si vo svojom historickom románe vybrala americká spisovateľka Patti Callahanová?

Joy Davidmanová a C. S. Lewis nie sú vymyslené postavy. Lewisovo meno poznajú minimálne všetci znalci *Narnie* a postavu Davidmanovej aspoň tí, ktorí videli film *Krajina tieňov*. Joy sa na scéne Lewisovho života objavila až v jeho poslednej dekáde a stala sa jeho tvorivou múzou. Táto vzdelaná Američanka hľadala spôsob, ako uniknúť svojmu vlastnému osudu, v ktorom sa schyľovalo k rozvodu. Lewis jej svojím priateľstvom túto možnosť poskytol.

Nájdenie samých seba

Tomu, čo prežila, Joy spočiatku vôbec nerozumela. Natrafila však na človeka, o ktorom si myslela, že by jej to mohol pomôcť pochopiť, C. S. Lewisa. Napísala mu list - a on jej odpísal. Tak sa začal príbeh najskôr intelektuálneho priateľstva a neskôr i osobného vzťahu dvoch ľudí, ktorí už možno od života nečakali nič viac.

No nemožné sa predsa len stalo možným. Rozsiahly, viac ako 400-stranový román napísaný formou ja-rozprávania, pomáha čitateľom autenticky sa vžiť do pocitov Joy Davidmanovej, nepochopenej ženy, ktorá samú seba nachádza až v naplnenom vzťahu - a to nielen s Lewisom, ale najmä s Bohom. Bolesť a neskôr i choroba najpravdivejšie ukazujú, čo sa v kom v skutočnosti skrýva, a tak i Joy a Jack vďaka utrpeniu, ktoré ich postretné, objavujú sami seba.

Ak máte chuť prejsť týmto procesom hľadania a nachádzania podstaty spolu s Jackom a Joy, neváhajte siahnuť po knihe Patti Callahanovej. Román *Ako som sa stala pani Lewisovou* je na slovenskom knižnom trhu vďaka vydavateľstvu i527. net dostupný od roku 2020.

Vlna pokoja

Kniha Patti Callahanovej nie je len akýmsi obyčajným životopisným príbehom, hoci autorka si detailne našťudovala všetky dostupné materiály, a tak sa životné fakty striktné držia reality. Sú však doplnené i veľmi živou a uveriteľnou literárnou fikciou. Zobrazujú Joy Davidmanovú ako ženu, ktorú jej židovský pôvod a komunistická minulosť privedú cez ateizmus až k hľadaniu podstaty - hľadaniu Boha.

Neuchopiteľný zážitok s Bohom prežije Joy vo chvíli, keď, kľáčiac pri posteli jedného zo svojich dvoch synov, čaká na návrat svojho opitého manžela. „Počas toho, ako ma ovládol nesmierny strach a volala som o pomoc (...), Boh vstúpil do puklín v mojom srdci; akoby už dlho čakal na to, ako sa doň dostane. Zalialo ma teplo; prehnala sa mnou vlna pokoja. Prvýkrát vo svojom dovtedajšom živote som sa cítila poznaná a milovaná.“

Text: Petra Humajová
Foto: www.kumran.sk

Ked' dcéra začula hudbu v dome svojho Otca

Magdaléna nevedela, že môžu existovať také temnoty duše, v ktorých človek úplne stratí vieru. Žila si svoj pohodlný život v kruhu láskavej a dobrej rodiny, s milujúcimi priateľmi, v práci, ktorá ju naplňala, so všetkým, o čom niektorí ľudia iba snívajú. V ten deň sa však stalo niečo zvláštne...

Magdaléna veľmi rada snívala. Jedným z jej snov bola veľká párty so všetkými jej priateľmi. Keďže v posledných dvoch rokoch sa ľudia spolu veľmi osobne nestýkali na oslavách, predstava stretnutia s milovanými ľuďmi zapálila jej srdce odvahou. Pevne sa rozhodla a začala veci organizovať. Chcela mať na svojej vysnívanej oslave všetkých ľudí, ktorých milovala. Svoju rodinu a svojich najlepších priateľov. Mala to byť najkrajšia párty, akú v poslednom čase zažila. S výzdobou, s vybranými jedlami, s hudbou a vínom, s milým slovom, skrátka so všetkým, čo povznáša srdce v prítomnosti vzácných ľudí.

Najskôr všetko vyzeralo veľmi nádejne. Zdalo sa, že to nie je iba jej sen, ale aj mnohých Magdiných priateľov. Tešila sa, že Boh jej sen požehnáva. Ale či predsa? Lebo... od istej chvíle sa začali do cesty stavať prekážky.

Magdaléna nepatrila k ľuďom, ktorí sa tak ľahko vzdávajú, a snažila sa pribúdajúce prekážky prekonať. No možnosti sa zmenšovali. Zrazu zostala len veľmi malá nádej, že sa jej sen stane realitou. V iných priestoroch, s iba malou skupinkou ľudí, už vôbec nie veľkolepá párty. Len malá oslava. No dúfala.

A práve v ten deň to prišlo. Predostrela svoj plán o zmene manželovi. Navrhla, aby oslava bola u nich doma. No vo svojom neochvejnom presvedčení o zmysluplnosti svojho sna ani trochu nečakala, že najväčšou prekážkou k jeho uskutočneniu bude človek, ktorý ju tak často uistoval o svojej láske. „Nesúhlasím!“ Pavol vysunul sánky na tvári, ako vždy, keď sa veľmi hneval. Jeho slová zneli ako meč: „Prečo stále niečo vymýšľaš? Už ma to nebaví!

Rob si, čo chceš, ale mňa do toho neťahaj!“ Magda pocítila, že sa jej zmocnila akási sila, ktorá pomaly rozprestrela striebornú srieň po oboch komorách jej živého a milujúceho srdca. Nerozumela Pavlovým slovám. Rozdelil nimi ich spoločný svet na môj a tvoj a ona to nedokázala prijať.

Prešiel deň a tá sila v nej pomaly víťazila nad všetkým, čo doteraz poznala. Tento nevídaný chlad nezakúsila vo svojom živote ešte nikdy doposiaľ. No nevedela sa mu brániť. Keď sa večer ako obvykle išla modliť, tá sila jej nedovolila ani zdvihnúť ruku a urobiť znak kríža. Najskôr si myslela, že je to v nej. Akýsi truc voči Bohu, ktorý dopustil, že sa cíti úplne osamelá a odmietnutá taká, aká je. V jej vnútri znel nový hlas. „Nechcem sa modliť, nechcem byť veriaca! Načo? Ako mám veriť v Boha, ktorý ma vôbec nemiluje tam, kde mi to sľúbil?“ Takto znel onen vzdorovitý hlas v jej srdci. A počúvala ho. Jasne si uvedomovala, že jej viera bola zlomená. Úplne zlomená. Neverí v Boha. Neverí. Ona je odteraz neveriaca. Vlastne, ona už nechce veriť v Boha. Prečo by mala?

Všetko sa zhoršilo, keď stála vedľa svojich bratov a sestier na svätej omši. Nezdvihla ruku na znak kríža, neodpovedala ani na jednu modlitbu. Cítila len bolesť, strašnú bolesť. A mráz. Niečo jej napovedalo, že to mrazivé v nej sa prenieslo aj na to vonku. V jej srdci bolo aspoň - 50°C. A práve vďaka tomuto chladu aj to vonku, čo ju predtým naplňalo šťastím, zrazu jej prišlo cudzie, také cudzie, že sa jej žiadalo utiecť preč. Od všetkých a od všetkého. Pri najbližšej príležitosti to urobila. Doslova utiekla. So slzami v očiach.

Keď Magdaléna prišla domov, uplakaná a zlomená, zdalo sa jej, že už nikdy „neožije“, že táto tma a chlad, toto arktické vanutie, ktoré jej srdce premenilo na ľad, už bude naveky. Našťastie sa nemohla ukryť pred svojím anjelom. Z dverí domova sa na ňu ustarostene pozeral a spýtavým pohľadom skúmal, čo sa „zase“ stalo. Poznal ju. Vedel dobre, aká je krehká. Proti svojej vôli a zmrznutému srdcu sa mu Magda zverila so svojou stratou viery.

Človek je krehký, ale anjeli sa nevzdávajú. Ani zlí, no ani tí dobrí. Presviedčal ju, dohovárať, uistoval o dobrom Bohu. Nechcela ho počúvať. Nechcela mu veriť. Nechcela už ničomu a nikomu veriť...

Zavolať ju von. Išla. Čerstvý vzduch jej robil dobre. Ovieval Magdinu zaslzenú a unavenú tvár. Mlčky kráčali zasneženým lesom a anjel nehovoril nič. Iba šiel vedľa nej. Ako skutočný dobrý anjel, ako anjel strážny, verný od narodenia tomu najvzácnejšiemu, čo v nej bolo. Vedela to vždy. Cítila to aj teraz a znovu sa jej do očí tísli slzy. Koľko s ňou už prešiel? Koľkokrát ju zachránil pred zlom, pred sebou samou? Kráčali ďalej. Možno 10 minút, možno 20, možno i viac, čas sa zastavil. A v tom tichu, v tom lesnom šere a tichom šume stromov zrazu... náhle... úplne nečakane... úplne jasne... zaznel v jej srdci spev. Ten hlas, ten spev bol zreteľný. Opakoval dookola jedinu vetu: „Ty si Otec MILOSRDNÝ, s láskou hľadáš zablúdených.“ Pozнала tú pieseň iba letmo z albumu Rieky života, ktorý kedysi kúpila ako darček niekomu z rodiny. Nerozumela, prečo sa v nej ozýva práve teraz, prečo práve tu, a prečo práve táto pieseň. Snažila sa ju zo všetkých síl prehlušiť prázdnyimi slovami smerom k svojmu anjelovi, ktorý kráčal po jej boku. No on iba mlčal... a pieseň stále znela.... a znela... a znela... a bola silnejšia ako čokoľvek iné. Prestala sa vzpierat' a poddala sa tejto

hudbe, čo vyvierala ako rieka života od niekiaľ a unášala ju nevedno kam.

A mráz, ktorý bol v nej, ten mráz a chlad menil sa pod vplyvom toho čudesného spevu na novú jar, na nový život. Život viery v Otca, ktorý hľadá svoje milované deti, kamkoľvek zablúdia. Otec jej poslal anjela v ľudskom tele, ktorý ju priviedol domov. Tam znela hudba a spev a vo dverách ju čakal šťastný Otec. Od tej chvíle Magdaléna verila viac, ako kedykoľvek predtým, že je milovaná dcéra. Prestala snívajť. Už vie a presvedčila sa, aký dobrý a reálny je Boh. Pripravil jej skutočnú oslavu... a oveľa krajšiu, ako si sama vysnívala.

Text: Margaréta Lúčna
Ilustrácia: Marianna Hladká

Je to červeň a či vráska?

Hríbik spieva so Slniečkom a je to veľmi dobré.

Nové CD, na ktorom páter Ján Hríb spieva pesničky pátra Jána Lichtnera, som mal to šťastie dostať priamo od interpreta v deň krstu mojich neterí na druhý sviatok vianočný.

Ešte pred koncom starého roka som sa vrátil do Bratislavy. Dorazil som presne na začiatok sv. omše s majestátnym batohom naplneným tak, ako sa po Vianociach s rodinou patrí - úplne a ešte trochu.

Nová generácia poslucháčov

Po najväčšom zázraku, aký sa dennodenne odohráva v kostoloch, som sa stal súčasťou aj jedného menšieho. Náš kostolník Edo a jeho rodina si veľmi obľúbili pesničky a cez internet vysielané detské sv. omše pátra Janka. Vedel, že vonku je už nové CD-čko, pričom ťažko povedať, či po ňom túžil viac on, alebo jeho deti. Každopádne som sa cítil ako Ježiškov kuriér, keď som spod vanilkových rožkov vylovil novučičku zvukovú stopu na nosiči, ktorý už môj počítač neprehrá.

Pátra Jána Lichtnera si už z Prievidze nepamätám, ale veľmi živo ho vidím v sakristii nitrianskeho piaristického kostola po detskej omši. Tiež si vybavujem stisk jeho ruky, ktorý zaručene preberal z akéhokoľvek stupňa letargie. To bol ešte čas kaziet a páter Janko Slniečko nám vždy tú so svojimi najnovšími detskými hitmi daroval.

Láska je cennejšia než bitcoin

Uvažujúc nad čerstvo vypočutou nahrávkou (dobrí ľudia s CD mechanikou ešte nevymreli; ďakujem, P.), do popredia sa neustále derie skladba (Pieseň bez mena), ktorej ani veselý nový aranžmán nevzal ten nevyhnutný podiel bolesti. Podiel nevyhnutný pre skutočnú lásku aj pre skutočnú pieseň o láske. Ako dobre, že aj Edove deti môžu z tej zvláštnej zhody textu a melódie pochopiť niečo, čomu trochu viac porozumejú až o niekoľko rokov neskôr.

Na tú pieseň som zabudol, ale hneď som ju rozpoznal a uvedomil si, že ona nezabudla na mňa. Že kdesi dole sa celý čas ticho hrala a vedela, že ma - bezradného, povereného napísaním recenzie o detských pesničkách - nečakane osvieži a primáje poďakovať za lásku pátrov piaristov, ktorej vplyv na vznik tohto textu z minorskej klauzúry je nepopierateľný.

Je to jedno i druhé tiež.

Peter Pikulík, OFMConv

Hudba nie je len o atmosfére

Raz som počul myšlienku, že klasická hudba je podobná viere. Keď veríme v Boha, často si prajeme, aby verili aj ľudia okolo nás. Chceme, aby aj oni mali možnosť viesť zmysluplný život. Radi by sme im dopriali možnosť ponoriť sa do Božej lásky. Túžime im zvestovať evanjelium, k čomu nás aj Boh vyzýva.

Tak ako si prajem, aby ľudia v prvom rade poznali Boha, prajem si tiež, aby ľudia poznali hudbu. Aby ju poznali, cítili, prežívali, nie len povrchné počúvali.

Klasická hudba

Pojem klasická hudba pochádza z latinského slova *classicus* - vynikajúci, prvotriedny. Je to teda to najlepšie, čo nám môže v oblasti hudby ponúknuť rozkvet európskej civilizácie. Aké máme šťastie, že môžeme počúvať takú nádhernú a kvalitnú hudbu naprieč celou európskou históriou!

Niekedy, keď sa pozeráme do minulosti, možno nadobúdame pocit, že ľudia z minulosti majú s nami len málo spoločné. No boli ako my, častokrát dokonca s ešte dokonalejším estetickým cítením.

Hudba baroka, ktorá sa hrala pred 300 rokmi, nám nie je vôbec vzdialená. Je živá, prúdiaca. Ved' čo je to 300 rokov? Život 4 alebo 5 ľudí? V očiach Boha okamih. Fakt, že aj po toľkých rokoch nám táto hudba dokáže niečo povedať, svedčí o jej nesmiernej kvalite.

Hudba je prítomnosť. Maliar namaluje obraz, básnik báseň. To sa odohrá v minulosti, ale hudba znie teraz, vytvára koncertné napätie, odohráva sa v čase. Prítomný okamih vytvára pocit, že čas neexistuje, a tým akoby poukazuje na večnosť.

Nezostaňme povrchní

Prosím vás, nezostaňme pri hudbe povrchní. Nezostaňme len pri ľahkých žánroch s nízkou estetikou; pri hudbe, ktorá nevyjadruje hlboké city a nepôsobí vo vnútri človeka, ale kričí po nás nízke

ľudské afekty prázdnej bujarej radosti, beznádejného smútku či zdanlivého pocitu pohody; pri hudbe, ktorá hrá len v pozadí. Áno, aj ona má v živote miesto. Ale ak v nej zostaneme ako v akejsi svojej komfortnej zóne a neskúsime spraviť krok smerom k ozajstnému požívaniu hudby, budeme veľmi ochudobnení o krásy, o ktorých ani nevieme, že existujú. Stratíme širšiu predstavu o svete, stratíme samotnú časť sveta.

Počul som už námietky typu: „Nie je to pre mňa, skúšal som to a aj tak mi to nič nehovorí.“ Vzt'ah ku klasickej hudbe však musí rásť a nevyrastie zo dňa na deň. Poznáme žánre ako pop, rock, jazz, blues, atď. Toto sú všetko žánre existujúce ani nie jeden a pol storočia, ale klasická hudba je tu už vyše tisíc rokov. Keby ste si chceli vypočúť len tvorbu Johanna Sebastiana Bacha, ktorý vyprodukoval viac ako tisíc diel (a nie sú to „dvojminútové pesničky“), trvalo by vám to niekoľko dní.

Hľadáme duševnú krásu

Už som sa stretol aj s takýmto tvrdením: „Ja si za tou skladbou neviem predstaviť príbehy alebo pocity a nemám rád, keď musím premýšľať nad nejakými poetickými

metaforami v hudbe.“, Treba si uvedomiť, že vnímanie hudby pomocou metafory alebo predstavy nie je základným princípom hudby. Je to len akási nadstavba, ktorá bola prítomná napr. aj v hudbe baroka, keď sa určitými stanovenými zvukovými efektami a inými prostriedkami vyjadrovali rôzne nálady.

Tento spôsob vnímania sa najsilnejšie prejavil v romantizme. Označuje sa ako programovosť. Teda hudba vyjadruje určitý program, ktorým môže byť napríklad dážď, oheň, jazdec na koni, prechádzka, prípadne zhudobnenie nejakého obrazu. Nevravím, že je nesprávne si pri počúvaní hudby niečo predstaviť alebo že hudba na nás nemá pôsobiť nejakým dojmom. Ale to základné vnímanie hudby vychádza z počúvania každého jedného tónu, z ich kombinácií, z viacerých melódií naraz, z vnímania rytmu. Treba sa nechať unášať tónmi a hudbou za nimi skrytou a nie len počúvať zvuk, zvukovosť, atmosféru a náladu.

Je si z čoho vyberať

Ako sa dostať k počúvaniu, keď nemám prístup ku koncertom? Odpoveďou je

internet, kde je síce veľa zlých, ale aj veľa dokonalých nahrávok klasickej hudby. Aké jednoduché je začať si tento vzťah k hudbe budovať dvoma klikmi! Veľa hudby nájdeme na CD alebo na platniach a aj v Prievidzi sa nejaký koncert občas vyskytne. Treba len neprestávať hľadať tie klenoty, ktoré sa vám najviac páčia. Možno sa vám časom prestanú páčiť, ale treba ísť ďalej a znova objavovať. Stredoveký gregoriánsky chorál, renesančné omše, nemecký, taliansky alebo francúzsky barok, fúgy, toccaty, opery... A k tomu ešte aj hudba skoro pre každý jednotlivý nástroj a ich nespočetné kombinácie. Je čo objavovať a z čoho si vyberať. Stačí si len nájsť čas a vyhraď si ho na aktívne počúvanie.

Preto vás pozývam k objavovaniu a užívaniu tejto duševnej krásy, ktorá je darom od nášho Boha. Je jeho dôkazom a zároveň aj svedectvom tej Krásy, ktorá má ešte len prísť.

Text: Samuel Lihotský, študent cirkevnej hudby na Konzervatóriu v Bratislave
Foto: archív Samuela Lihotského

Milovník hudby a liturgie

Blahoslavený Carlos Manuel Cecilio Rodríguez Santiago

Miloval hru na organe i na iných hudobných nástrojoch. Založil spevácky zbor vo svojej farnosti. Diskutoval s akademickou obcou a zhromažďoval články ku kresťanskej liturgii, ktoré aj postupne publikoval a tým sprístupňoval verejnosti. Prvý blahoslavený Portoričan Carlos Manuel Cecilio Rodríguez Santiago svojím myslením v mnohom predbehol Druhý vatikánsky koncil.

Carlos Manuel Rodríguez sa narodil 22. novembra 1918 v Caguas v Portoriku v hlboko veriacej rodine. Bol druhým z piatich detí. Jedna z jeho sestier sa neskôr stala karmelitánkou a brat vstúpil k benediktínom.

Nepříjemná choroba

Keď mal Carlos 6 rokov, vypukol v ich dome veľký požiar. Zničil všetok ich majetok, rodine nezostalo nič. Prestaňovali sa teda k starým rodičom z matkinej strany. Carlos tak vyrastal pod silným vplyvom svojej

babičky, zbožnej ženy svätého života. V katolíckej škole, ktorú Carlos navštevoval, sa stretol so sestrami notredamkami. Pod ich vedením a takisto pod vedením otcov redemptoristov začal nadobúdať počiatočné náboženské a humanitné vzdelanie. Po tom, čo po prvýkrát prijal Eucharistiu, sa jeho duchovný život prehĺbil a objavila sa v ňom túžba zasvätiť svoj život úplne Kristovi.

Po nástupe na strednú školu sa uňho objavili príznaky ulceróznej kolitídy, zápalu hrubého čreva. Táto choroba mu už spôsobovala utrpenie a problémy počas celého života a znemožňovala mu študovať. Podarilo sa mu ukončiť aspoň stredoškolské vzdelanie v oblasti obchodovania. Pokus zvládnuť aj vysokú školu už kvôli chorobe úspešný nebol, hoci aj študoval rád a dosahoval výborné výsledky.

Milovaná liturgia

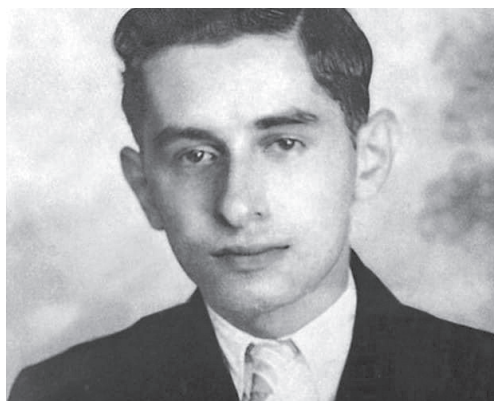
Carlos bol po celý život vášnivým čitateľom. Zaujímal sa o umenie, vedu, filozofiu, náboženstvo a hudbu. Rok chodieval na hodiny klavíra a potom sa už na ňom učil hrať len sám. Postupne prešiel na organ a iné hudobné nástroje. Miloval tiež prírodu. Už ako dieťa chodieval so súrodencami často na výlety a v dospelosti ich pre svojich príbuzných organizoval on sám.

Pracoval ako úradník. Takmer celý svoj plat minul na šírenie textov týkajúcich sa liturgických tém, ktoré sám preložil a redigoval. Jeho túžbou bolo, aby ľudia lepšie pochopili význam posvätnnej liturgie a prostredníctvom tohto poznania prehĺbili i svoju lásku ku Kristovi.

Organizoval tiež liturgické krúžky, viedol spevácky zbor. Organizoval v rôznych mestách diskusné skupiny a vyučoval katechizmus. Učebné pomôcky pre školákov takisto často zabezpečoval z vlastných prostriedkov.

Veľká duchovná sila

Už v období pred Druhým vatikánskym

koncilom Carlos horlivo presadzoval liturgickú reformu - zdôrazňoval aktívnu účasť laikov na liturgii či používanie ľudového jazyka. Mnohí ľudia svedčili o tom, že jeho učenie dvíhalo ich vlastnú vieru; jeho horlivosť ich priviedla k vlastnému reholnému povolaniu. Kto Carlosa vyhľadal v čase pochybností, nikdy od neho neodišiel sklamaný. Napriek krehkej telesnej konštrukcii zo seba vyžaroval obrovskú duchovnú silu. Nikdy sa na nič nestážoval. Tvrdil, že kresťan musí byť radostný.

Jeho plány v roku 1963 prerušila ťažká choroba - rakovina konečníka. Pri operácii sa ukázalo, že je v terminálnom štádiu choroby. Okrem telesných útrap ho v tomto období neobišli ani tie duchovné - prežil temnú noc viery a čelil pocitu, že ho Boh opustil. Napokon však aj vo svojom utrpení dokázal objaviť cestu, ktorá dávala jeho životu zmysel.

„Trinásty deň je dobrý,“ povedal pár dní pred svojou smrťou. Nikto netušil, čo tieto slová znamenajú - až kým 13. júla 1963 nezomrel. Mal iba 44 rokov. Blahorečený bol pápežom Jánom Pavlom II. v roku 2001.

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podlejski: Sol' zeme a svetlo sveta 6; www.vatican.va;

www.catholica.cz

Foto: www.wedaretosay.com

Stážuje sa chlapec v škole:

„Ja vôbec nechápem výchovné metódy svojich rodičov! Keď robím krik, otec ma hreší. Keď som ticho, mama mi meria teplotu.“

Stretnú sa dve myši a jedna sa veľmi vychvaľuje:

„Mám nového frajera, mám aj jeho fotku.“

Druhá myš pozrie na fotku a zhíkne:

„Ty, veď to je netopier!“

„No vidíš, a mne povedal, že je pilot!“

Stretnú sa dvaja muzikanti:

„Ahoj, kúpil som si tvoju platňu.“

„To si bol ty?“

Klavirista sa pýta po koncerte priateľa:

„No čo hovoríš na ten potlesk?“

„Úžasné, kde si zohnal tolko príbuzných?“

„Mami, chcem vyrásť a byť rocker.“

„Synu, musíš si vybrať jedno, obe veci sa nedajú.“

Aký je rozdiel medzi jazzovým a rockovým gitaristom?

Rockový hrá tri akordy pre tisíc ľudí a jazzový hrá tisíc akordov pre troch ľudí.

Ako sa nazýva gitarista, ktorý vie zahrať len dva akordy?

Hudobný kritik.

Nad čím premýšľajú muzikanti v kapele počas koncertu?

Gitarista a spevák: „Tá baba v druhom rade bude dnes večer moja... Alebo tá vzadu?“

Klávesák: „Ten debil gitarista zasa nevie sólo.“

Bubeník: „Ešte si musím dokúpiť splashku a dve crashky.“

Basgitarista: „E, A, E, A, E, A ...“

FAŠIANGOVÁ

Prečo hráči na gajdy pri hraní chodia? Aby unikli otravnému zvuku!

Slovenský premiér sa vybral na osobný prieskum životnej úrovne obyvateľstva. Vošiel do akéhosi domu, v ktorom na dvore postávala babička. Pýta sa jej:

„Babka, ako sa máte?“

„Dobre. Nestážujem sa.“

„Babka, máte televízor a chladničku?“

„Samozrejme.“

„A auto?“

„Mercedes.“

„Aha! Na nedostatok peňazí sa teda nestážujete.“

„Nie, nestážujem. Žijeme si celkom dobre. Pohoda.“

„A viete babka,“ vypne hrud' premiér, „že je to moja zásluha?“

„Starý!“ volá babka na dedka. „Pod' dolu z povaly. Prišiel ti brat z Ameriky!“

Reportér miestneho plátku u zvukára pred koncertom slávnej rockovej kapely konštatuje:

„Majstre, spevák tvrdí, že bez vášho brilantného sluchu by kapela nemohla existovať.“

Zvukár na to: „Ale jasné, že si to tu môžete pozrieť a vyfotiť.“

Podnapitý muž sa potáca v električke a zrazu ovracia sediacu dámu.

„Sviňa!“ skrikne dáma.

„Ja?“ čuduje sa opilec. „Pozrite sa na seba!“

Muž si hladká okrúhle bruško a s láskou sa prihovára svojej manželke:

„No vidíš, ty si si kúpila FIT loptu a ja si ju vychovám!“

VTIPPARÁDA

Je zvukár umelec alebo remeselník?
Väčšinou mučeník.

Rozpráva sa Američan so Slovákom:
„A kde to vaše Slovensko vlastne je?“
„Nooo, Pánu Bohu za chrbtom,“ odpovedá Slovák.
„Tak to vám je ako dobre, keď robíte Pánu Bohu bodygardov!“

Je to krásny pocit, vedieť, že niekomu chýbam. V poslednej dobe sa mi stáva často, že všade, kam prídem, ľudia reagujú: „No už len ty si nám tu chýbal.“

Keď vidím mená zalúbencov vyryté na strome, nezdá sa mi to roztomilé ani romantické. Pripadá mi divné, koľko ľudí si so sebou na rande berie nože.

Hlavnou úlohou malíčka na nohe je kontrolovať, či je nábytok v domácnosti na svojom mieste.

Kaplán povzbudzuje farníka počas návštevy vo väzení:
„Neboj sa, keď sa dostaneš na slobodu, pomôžem ti.“
„Nemyslite si, pán kaplán, že je to také jednoduché. Na kradnutie treba nielen odvahu, ale aj určité skúsenosti!“

Viete aký je rozdiel medzi človekom, ktorý sa modlí v kostole, a tým, ktorý sa modlí v kasíne?
Ten v kasíne to myslí úprimne.

Keď sebe daš v Bratislave tri pol deci, ta ši alkoholik. A keď na vychodze, ta ši šofer.

Chlapík sa tridsať rokov denne modlí, aby vyhral v lotérii. Bezvýsledne. Po tridsiatich rokoch zahrmí hlas z neba: „Synu, kúp si aspoň lós!“

Na hraničnom priechode sa pýta muž colníka:

„Pane, je možné vyvážať zlato do Francúzska?“

„Samozrejme. No v primeranom množstve,“ odpovie colník.

„A stodesať kilogramov je primerané množstvo?“

„Tak to určite nie!“

„V tom prípade,“ obráti sa muž k manželke, „zlato moje, zostávaš doma.“

Rabín a katolícky biskup sedia na slávnostnom obede vedľa seba. Biskup podpichne rabína:

„Kedy už budete konečne ako všetci ostatní a zjete tu lahodnú bravčovú pečienku?“

„Na vašej svadbe, Excelencia“, odpovie rabín s úsmevom.

Prečo na východe nie je dost' práce?
Bo tam šicko зробено.

Kňaz sa pri spovedi pýta penitenta:

„Kedy ste naposledy zhrešili?“

„Otče, teraz, keď som čakal na spoved', lebo spovedáte strašne pomaly!“

Otec policajt vysvetľuje svojmu dieťaťu matematiku:

„No, to je jednoduché. Predstav si, v miestnosti sú traja ľudia. Keď z nej štyria odídu, tak potom tam musí ešte jeden vojsť, aby tam nik nebol.“

Pani sa rozčuľuje: „Láskavo odved'te to psisko preč! Cítim ako mi po nohe lezie blcha.“

„Pod', Dunčo! Dáma má blchy!“

Pripravila: Redakcia

Ahojte, kamaráti!

„Tancujem, spievam si, som do Pána zbláznený, nedokážem ukrývať, že radosť v srdci mám. Strácam hlas, no pre Ježiša oplatí sa viac!“ Kamaráti, takto znejú slová jednej z piesní, ktorú si často púšťame v školskom klube.

Dúfam, že aj vy ostatní máte radi hudbu. Hudba nám potešuje srdce, a keď je naše srdce radostné, túžime sa s tou radosťou podeliť. Aj v Starom zákone nájdeme viac príkladov ľudí, ktorí svoju radosť z Boha vyjadrili spevom spojeným s tancom, teda celí sa zapojili do Božej oslavy.

Fašiangové obdobie je plné hudby, tak si vyberme tú správnu, aby sme potešili nielen seba, ale aj Nebeského Ocka. V tajničke (štvorsmerovke) sa dozviete, čo podľa sv. Augustína znamená spievať.

Sv. Augustín vraví, že spievať znamená

S	A	V	Á	L	S	A
L	Á	S	K	A	D	CH
C	E	N	A	T	V	V
R	A	Í	K	S	R	Á
A	Á	V	T	P	M	L
D	T	A	N	E	C	I
O	O	Ť	D	V	L	Ť
S	I	Š	I	Š	K	A
Ť	A	B	D	U	H	Ť

HUDBA, TANEC (2x), ŠIŠKA,
CHVÁLIŤ, LÁSKA, SNÍVAŤ,
SPEV, RADOSŤ, SLÁVA

Rubriku
pre deti
pripravila
Eva
Trepáčová

Ak nám správnu odpoveď pošlete najneskôr do 20. 2. 2022 na mailovú adresu bartolomejpd@gmail.com, môžete vyhrať CD Hríbik spieva so Slniečkom i so spevníkom.

OSEMSMEROVKA

Úradníčka sa pýta dôchodcu:

„Pane, ako vychádzate s dôchodkom?“

„Tak ja s ním vyjdem, ... (osemsmerovka 3, 6, 2, 2, 3, 4 písmená).“

CD Hríbik spieva so Slniečkom (i so spevníkom) budete môcť vyhrať, ak do 20. 2. 2022 pošlete dokončenie vtipu na adresu bartolomejpd@gmail.com.

U	Š	A	R	L	A	T	Á	N	S	A	I	C	Á	L	A	T	Š	N	I	O	D	O	V
R	O	G	A	L	O	D	A	P	Š	K	Ž	O	L	D	N	I	E	R	S	T	V	O	S
B	R	A	M	Z	O	R	O	K	Š	E	I	I	P	U	T	S	O	Z	R	L	R	P	L
A	A	E	V	H	M	J	I	V	L	I	A	R	V	A	Á	O	O	R	Í	A	E	R	N
N	T	N	E	A	E	R	A	E	J	R	R	K	Ň	O	S	O	N	Ú	B	P	C	E	E
I	Ť	N	I	N	C	G	Z	C	Ň	O	I	Ô	L	L	T	I	R	C	E	I	O	D	Č
Z	S	B	E	N	O	I	E	L	Š	Ô	V	A	A	I	T	O	B	A	Z	T	V	P	N
Á	O	C	A	R	A	N	N	T	I	V	K	V	K	R	N	R	P	N	Ľ	N	I	O	I
C	N	Ú	M	R	A	K	R	J	Ý	N	A	Í	Á	Č	É	A	Á	I	A	A	N	L	C
I	Č	Č	S	T	A	A	T	S	O	V	A	V	N	S	A	B	V	N	S	X	A	U	A
A	A	T	S	S	M	N	L	A	Á	R	N	R	I	Ž	Y	H	A	A	E	Y	H	D	C
S	V	E	T	Á	K	O	N	R	Y	I	B	Ž	O	T	O	R	Í	R	A	L	O	N	E
O	R	N	K	Á	V	R	P	B	C	K	E	Z	O	Z	V	R	O	T	O	O	R	I	Ž
T	T	K	V	N	V	S	K	A	Í	R	Á	K	E	L	CH	G	A	M	S	L	M	E	E
K	O	A	O	K	O	A	T	S	I	M	É	R	T	I	R	O	E	V	U	I	Ó	Ž	B
A	Z	S	Š	T	U	B	E	R	K	U	L	Ó	Z	A	B	R	D	E	T	T	N	Z	O
L	Ť	S	O	N	A	L	E	D	Z	V	K	B	F	T	R	O	J	N	O	Ž	K	A	T
U	N	V	A	N	D	R	O	V	K	A	A	E	A	I	C	Á	V	R	E	Z	E	R	E
Ž	I	H	A	C	I	N	Č	O	R	O	T	S	A	N	Í	L	O	P	M	A	R	T	V
Ž	Z	V	E	Ľ	A	Ď	O	V	A	T	E	Ľ	K	A	K	A	O	V	N	Í	K	O	S

Použité slová:

BARAN, BRNO, HORMÓN, IZBA, KAKAOVNÍK, KALUŽ, KÁVA, KŇ, LEKÁR, LESÍK, NÁBYTOK, OSLAVA, PREDPOLUDNIE, REZERVÁCIA, REŽISÉR, RÍBEZĽA, RIEKA, RIKŠA, ROGALO, ROZCHOD, ROZMAR, RYBKA, SLNEČNICA, SNEH, SOVA, SPOJENEC, STÍHAČKA, STOROČNICA, SVETÁK, SVETOBEŽEC, ŠARLATÁN, ŠKVRNA, ŠTRAMÁK, ŠVAGOR, TKANINA, TRAMPOLÍNA, TRÁVNICA, TRÉMISTA, TRESTANEC, TROJNOŽKA, TUBERKULÓZA, TVAROŽNÍK, ÚČTENKA, UHLOMER, ÚNOS, URBANIZÁCIA, VANDROVKA, VANILKA, VODOINŠTALÁCIA, VOJVODA, VŇA, VRAK, VRANA, VRECOVINA, VÝSLOVNOSŤ, VZDELANOSŤ, XANTIPA, XEROGRAF, XYLOLIT, ZBROJNICA, ZLIATINA, ZMRZLINA, ZOSTUP, ZOTRVAČNOSŤ, ZRÚCANINA, ZVELAĎOVATEĽKA, ŽELEZIARSTVO, ŽIARIVKA, ŽIVOTOPIŠ, ŽIVOTOSPRÁVA, ŽOLDNIERSTVO.

Pripravila Martina Humajová

Tajnička križovky z minulého čísla znie: „lepšiemu svetu.“ Výhercom sa stal Ján Bátora.

Farská kronika od 1. do 31. januára 2022

Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:

Patrik Jozef Páleš
Monika Martinková

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo
večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Jozef Klinec, 76 r.
Ján Klinec, 70 r.
Stanislav Žamboky, 63 r.
Emília Hrehušová, 67 r.
Mária Mečiarová, 71 r.
Vilma Zimová, 91 r.
Rudolf Činčura, 87 r.
František Wéber, 77 r.
Viera Kikušová, 62 r.
Mária Mišíková, 71 r.
Marián Rafael, 33 r.
Jozef Stúpal, 85 r.
Michal Šovčík, 88 r.
Eva Janušková, 78 r.
Katarína Bobocká, 89 r.
Božena Rothová, 84 r.
Vladimír Kobela, 69 r.

Hľadáme spolupracovníkov do redakcie!

Ak máte dar tvorivosti, viete písať alebo
cítite povolanie akokoľvek inak pomáhať far-
skému časopisu Bartolomej, budeme radi,
keď sa nám ozvete a pridáte sa k nám.
Píšte na: bartolomej@farapd.sk

BARTOLOMEJ ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v Banskej Bystrici č. 1127/98
Evidenčné číslo periodickej tlače:
EV 5759/19

Názov: Bartolomej
Periodicita: mesačná
Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
971 01 Prievidza, IČO: 31938671
Cena výtlačku: 0,50 €
ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898
e-mail: alozj.vlcko@gmail.com
Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori: Marek Sabol, Pavol Škovrá-
nek, Jozef Durkot, Elena Cagáňová,
Anna Gálová, Štefan Kollár, Zuzana
Liptáková, Mária Melicherčíková,
Dagmara Pavlove, Mária Pytlová, Eva
Trepáčová, Miroslav Turanský

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01, web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1 - Anna Opínová (www.jednotu.com)
str. 2 - Mária Melicherčíková
str. 3 - Mária Badinská
str. 35, 36 - Štefan Kollár

Tlač: Patria I., spol. s r. o.
Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciam.

Svätenie vody na sviatok Troch kráľov vo farskom kostole, 6. januára 2022

Svätenie vody u gréckokatolíkov, Mariánsky kostol v Prievidzi, 6. januára 2022

